Dziennik Urzędowy

Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego

Nr 1 ŁÓDŹ, styczeń 1949 r. Rocznik IV

TREŚĆ:

CZĘŚĆ URZĘDOWA

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Poz. 1

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 22 czerwca 1948 r.
(Nr III OK-698/48)

w sprawie uznania świadectw niektórych szkół zawodowych za równorzędne ze świadectwami ukończenia liceów zawodowych

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zarządzenie Ministra Oświaty z dnia 22 stycznia 1948 r. Nr III OK-3992/47 w sprawie uznania świadectw niektórych szkół zawodowych za równorzędne ze świadectwami ukończenia liceów zawodowych (Dz. Urz. Min.Ośw. Nr 1, poz. 2) ulega następującej zmianie:

§ 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 2. Osoby, które ukończyły szkoły wymienione w § 1 punkt e obowiązane są złożyć egzaminy uzupełniające z języka polskiego i z nauki o Polsce i świecie współczesnym z zakresu liceum zawodowego oraz z historii Polski i geografii Polski z zakresu gimnazjum ogólnokształcącego — o ile przedmioty te nie były objęte programem nauczania szkół, które ukończyły, lub jeżeli kandydat przed wstąpieniem do szkoły zagranicznej lub szkoły w okresie okupacji nie ukończył gimnazjum ogólnokształcącego w Polsce.

Egzaminy przeprowadzają Komisje Egzaminacyjne powołane przez Kuratorów Okręgów Szkolnych.

W razie trudności w ustaleniu pod względem programowym poziomu odnośnej uczelni zagranicznej lub uczelni ukończonej w czasie okupacji, Kurator Okręgu Szkolnego ma prawo zarządzić przeprowadzenie przez wspomnianą wyżej Komisję Egzaminacyjną egzaminu sprawdzającego ze wszystkich przedmiotów."

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty:
w z. **E. Krassowska**
Podsekretarz Stanu

Poz. 2.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 30 czerwca 1948 r.
(Nr III D-4097/48

w sprawie regulaminu egzaminu dla eksternów w publicznych średnich szkołach zawodowych.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam regulamin egzaminu dla eksternów w publicznych średnich szkołach zawodowych, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 lutego 1930 r. w sprawie egzaminu dla eksternów przy szkołach dokształcających zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 17).

Minister Oświaty
w z. **E. Krassowska**
Podsekretarz Stanu

Załącznik do zarządzenia z dnia 30.VI. 1948 r. (Nr III D-4097/48)

REGULAMIN

egzaminu dla eksternów w publicznych średnich szkołach zawodowych.

§ 1. Egzamin według niniejszego regulaminu zdają eksterni w zakresie programu publ. średnich szkół zawodowych odpowiedniego zawodu ze wszystkich przedmiotów obowiązującego programu.

§ 2. Do egzaminu mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy mają ukończoną praktyczną naukę zawodu w myśl obowiązujących przepisów.

§ 3. Egzamin ma wykazać, czy kandydat osiągnął takie teoretyczne przygotowanie zawodowe, poziom wykształcenia i rozwój umysłowy, jaki odpowiada wymaganiom publicznej średniej szkoły danego zawodu.

§ 4. Egzaminy odbywają się przed Komisjami Egzaminacyjnymi powoływanymi przez Kuratora Okręgu Szkolnego przy publicznych średnich szkołach zawodowych.

W skład Komisji wchodzą: przewodniczący, jego zastępca i członkowie-egzaminatorzy.

Członkami Komisji Egzaminacyjnej mogą być nauczyciele średniej szkoły zawodowej, przy której Komisja zostanie utworzona. Dyrektor szkoły wchodzi z reguły do Komisji jako przewodniczący. Nadzór nad egzaminami sprawuje Kuratorium Okregu Szkolnego. Delegatowi Kuratorium przysługuje prawo stawiania pytań podczas egzaminu.

Członkowie Komisji są obowiązani do brania udziału we wszystkich jej posiedzeniach, w wyjątkowych przypadkach powinni uzyskać zwolnienie od przewodniczącego. W sprawach każdego egzaminowanego głosują wszyscy członkowie Komisji Egzaminacyjnej. Członkowie Komisji są obowiązani do zachowania w tajemnicy ocen oraz treści obrad Komisji. Wyniki egzaminu ogłasza przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

§ 5. Komisja Egzaminacyjna używa pieczęci publ. średniej szkoły zawodowej, przy której Komisja zostanie utworzona i posługuje się drukami ustalonymi przez władze szkolne.

Akta Komisji przechowuje się w kancelarii szkolnej.

§ 6. Podania o dopuszczenie do egzaminu wnoszą kandydaci do właściwego Kuratorium Okręgu Szkolnego w terminie do dnia 1 grudnia i 1 kwietnia każdego roku.

Do podania należy dołączyć: 1. własnoręcznie napisany życiorys, 2. metrykę urodzenia (wyciąg), 3. świadectwo szkoły podstawowej, 4. dwie fotografie z poświadczeniem tożsamości, 5. dowód odbytej praktycznej nauki zawodu.

§ 7. Kuratorium decyduje o dopuszczeniu kandydata do egzaminu, wyznacza miejsce egzaminu i przesyła podanie kandydata wraz z załącznikami przewodniczącemu właściwej Komisji Egzaminacyjnej.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej zawiadamia pisemnie kandydata o decyzji Kuratorium i o terminie egzaminu.

§ 8. Kandydaci dopuszczeni do egzaminu składają przed egzaminem na ręce przewodniczącego Komisji opłatę w wysokości oznaczonej przez Ministra Oświaty.

§ 9. Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej; w części piśmiennej z języka polskiego i matematyki oraz rysunków, a w części ustnej ze wszelkich przedmiotów w zakresie programu publ. średniej szkoły zawodowej odpowiedniego zawodu.

§ 10. Tematy egzaminacyjne ustala Komisja Egzaminacyjna.

§ 11. Egzamin piśmienny odbywa się pod kontrolą przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej lub jego zastępcy i jednego lub więcej wyznaczonych przez niego członków Komisji. Na wypracowania piśmienne wyznacza się po 3 godziny — bez odliczania czasu, zużytego na podyktowanie kandydatom tematów.

§ 12. Wypracowanie egzaminacyjne ocenia właściwy egzaminator. Zaznacza on zalety i braki wypracowania, a umotywowaną ocenę wyraża jednym ze stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

Ocenę ostateczną wypracowania egzaminacyjnego ustala przewodniczący, który może wystawić inną ocenę, niż egzaminator, zmianę tę jednak powinien umotywować piśmiennie przy ustalonej ocenie.

Do egzaminu ustnego może być dopuszczony kandydat z jedną oceną niedostateczną, otrzymaną na egzaminie piśmiennym.

§ 13. Egzamin ustny odbywa się w zasadzie wobec wszystkich członków Komisji. Z danego przedmiotu egzaminuje powołany do tego członek Komisji lub w razie potrzeby — jego zastępca, wyznaczony przez przewodniczącego spośród członków Komisji. Inni członkowie Komisji mogą brać udział w egzaminowaniu za zgodą przewodniczącego.

Przewodniczący ma prawo brać czynny udział w egzaminowaniu z każdego przedmiotu. Egzamin jednego kandydata nie może trwać dłużej niż dwie godziny, przy czym nie należy go bez przerwy pytać dłużej niż 30 minut.

§ 14. Bezpośrednio po egzaminie ustnym Komisja Egzaminacyjna ustala dla każdego kandydata oceny ostateczne ze wszystkich przedmiotów egzaminu na podstawie: 1. wyniku egzaminu piśmiennego, 2. wyniku egzaminu ustnego, 3. ogólnej opinii członków Komisji o jego poziomie przygotowania w zakresie obowiązującego programu.

Komisja uznaje, że kandydat zdał egzamin, jeżeli ze wszystkich przedmiotów otrzymał on oceny co najmniej dostateczne. Wynik egzaminu poszczególnych kandydatów winien być zapisany w protokóle i stwierdzony podpisami członków Komisji.

§ 15. Kandydat, który zdał egzamin, otrzymuje świadectwo ukończenia danej szkoły zawodowej ze stopniami według skali podanej w § 12.

W razie ujemnego wyniku egzaminu kandydat może zgłosić się ponownie do egzaminu po upływie 1/2 roku.

§ 16. Jeżeli kandydat przystępuje do egzaminu przy tej samej szkole po raz drugi, Komisja Egzaminacyjna jest obowiązana zapoznać się z protokółem jego egzaminu poprzedniego, na podstawie wyników którego może go zwolnić od egzaminu z tych przedmiotów, z których otrzymał oceny najmniej dobre. Takie zaliczenie części egzaminu poprzedniego może się odbyć tylko raz, po czym kandydat zdaje pełny egzamin.

§ 17. Komisja Egzaminacyjna prowadzi spis kandydatów, zgłaszających się do egzaminu i składa Kuratorium Okręgu Szkolnego szczegółowe sprawozdanie z dokonanych czynności w ciągu 2-ch tygodni po każdorazowym ukończeniu egzaminu.

§ 18. Przeprowadzenie egzaminu dla eksternów w publicznych średnich szkołach zawodowych według zasad odmiennych od ustalonych w niniejszym regulaminie — może być dokonane jedynie za zezwoleniem Ministerstwa Oświaty.

Poz. 3.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 30 czerwca 1948 r.
(Nr V-Un-107/48)

w sprawie egzaminu wstępnego oraz egzaminu ukończenia (egzaminu dojrzałości) 3-letniej szkoły pracy społecznej o ustroju semestralnym.

Wprowadzam w szkołach pracy społecznej, utworzonych na podstawie zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 12 grudnia 1947 r. Nr V Un-1605/47 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 13 r. 1947, poz. 313), regulaminy egzaminu wstępnego oraz egzaminu ukończenia (egzaminu dojrzałości) 3-letniej szkoły pracy społecznej o ustroju semestralnym, ogłoszone jako załączniki do niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty
w z. **E. Krassowska**
Podsekretarz Stanu

Załącznik Nr 1 do zarządzenia z dn. 30.VI. 1948 r. Nr V Un-107/48

REGULAMIN

egzaminu wstępnego do 3-letniej szkoły pracy społecznej o ustroju semestralnym.

§ 1. Do egzaminu wstępnego dopuszcza się kandydatów zgłoszonych we właściwym terminie i czyniących zadość postanowieniom § 3 zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 12 grudnia 1947 r. (Nr V Un-1605/47) w sprawie szkół pracy społecznej oraz uprawnień absolwentów tych szkół (Dz. Urz. Min Ośw. Nr 13 r. 1947, poz. 313).

§ 2. Egzamin wstępny ma na celu stwierdzenie przygotowania kandydata do pobierania nauki w szkole pracy społecznej na podstawie:

a) dotychczasowego wykształcenia formalnego,
b) ogólnego poziomu przygotowania umysłowego,
c) wyrobienia społeczno-obywatelskiego.

Biorąc pod uwagę wszystkie wymienione warunki, Komisja Egzaminacyjna decyduje o przyjęciu kandydata.

§ 3. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Egzamin pisemny przeprowadza się z języka polskiego, egzamin ustny z języka polskiego, z nauki o Polsce i świecie współczesnym i z matematyki w zakresie programowym VII klas szkoły podstawowej.

§ 4. Przy egzaminie stosuje się odpowiednie postanowienia, odnoszące się do formy i techniki egzaminów wstępnych w szkołach średnich z uwzględnieniem zasad pedagogiki i dydaktyki dorosłych.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia z dn. 30.VI 1948 r. Nr V Un-107/48

REGULAMIN

egzaminu ukończenia (egzaminu dojrzałości) 3-letniej szkoły pracy społecznej o ustroju semestralnym.

§ 1. Egzamin ukończenia (egzamin dojrzałości) 3-letniej szkoły pracy społecznej odbywa się zgodnie z postanowieniem § 4 zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 12 grudnia 1947 r. (Nr V Un-1605/47 — Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 13 r. 1947, poz. 313).

§ 2. Państwowe Komisje Egzaminacyjne, powołane przez Kuratora Okręgu Szkolnego, przeprowadzają egzamin na podstawie regulaminu egzaminów dojrzałości szkoły licealnej zawodowej odpowiedniego typu z następującymi zmianami:

A. Egzamin pisemny zdają kandydaci z języka polskiego wraz z korespondencją polską na wszystkich wydziałach, oraz ponadto:

na wydziale administracyjno-samorządowym i spółdzielczym z księgowości,

na wydziale zaś społeczno-oświatowymz zakresu: formy i metody pracy społeczno-oświatowej.

B. Egzamin ustny na wszystkich wydziałach zdają kandydaci z:

a) języka polskiego,
b) nauki o Polsce i świecie współczesnym,
c) ekonomii politycznej,

oraz ponadto:

na wydziale administracyjno-samorządowym z:

a) prawoznawstwa,
b) organizacji przedsiębiorstw i obrotu towarowego,

na wydziale spółdzielczym z:

a) towaroznawstwa,
b) organizacji i gospodarki spółdzielczości,

na wydziale społeczno-oświatowym z:

a) organizacji oświaty i polityki kulturalno-oświatowej,
b) form i metod pracy społeczno-oświatowej.

§ 3. Sposób przeprowadzenia egzaminu dojrzałości w szkołach pracy społecznej określa regulamin egzaminu dojrzałości ustalony zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 27 lutego 1939 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1939 r. Nr 2, poz. 36).

§ 4. Po zdaniu egzaminu absolwenci otrzymują świadectwo ukończenia szkoły (świadectwa dojrzałości liceum zawodowego odpowiedniego typu).

Poz. 4.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 1 lipca 1948 r. (Nr I. F-4412/48)

w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla państwowych domów dziecka.

Z dniem 1 stycznia 1949 r. wprowadzam w życie załączone przepisy rachunkowo-kasowe dla państwowych domów dziecka.

Do państwowych domów dziecka w rozumieniu załączonych przepisów zalicza się również państwowe domy młodzieży i państwowe zakłady specjalne.

Minister Oświaty
w z. **E. Krassowska**
Podsekretarz Stanu

Załącznik do zarządzenia z dnia 1 lipca 1948 r. (Nr I F-4412/48)

PRZEPISY RACHUNKOWO-KASOWE

dla Państwowych Domów Dziecka wydane przez Ministerstwo Oświaty w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Biurem Kontroli przy Radzie Państwa.

§ 1. Gospodarka pieniężna.

Wszelkie wydatki administracyjno-gospodarcze wypływające z działalności i potrzeb państwowych domów dziecka pokrywane są z kredytów budżetowych przelewanych przez Kuratoria Okręgów Szkolnych na rachunki bieżące państwowych domów dziecka w kasach Urzędów skarbowych.

Sposób prowadzenia rachunkowości w państwowych domach dziecka w zakresie gospodarki pieniężnej ustalają następujące przepisy:

1. przepisy rachunkowo-kasowe dla władz i urzędów państwowych, a w szczególności postanowienia:
   a) rozdziału IV (§§ 19-41) o dokonywaniu wypłat,
   b) § 43 rozdziału V o rachunkach bieżących,
   c) § 53 rozdziału VI o księdze rachunku bieżącego,
   d) § 54 rozdziału VI o księdze zaliczek,
   e) § 59 rozdziału VI o księdze kontroli blankietów asygnat,
   f) punktów 1 i 2 § 66 i punktów 1 i 2 § 68 rozdziału VI o sprawozdaniach miesięcznych oraz o rocznych zamknięciach rachunkowych;
2. okólnik Ministerstwa Oświaty Nr 24 z dnia 27 czerwca 1947 r. Nr I F-370/47 w sprawie przelewów kredytów rzeczowych na rachunki bieżące urzędów i szkół (Dź. Urz. Min. Oświaty Nr 8, poz. 195 z 1947 r.).

§ 2. Gospodarka żywnościowa i odzieżowa.

Kierowictwo państwowego domu dziecka prowadzi magazyn żywnościowy i odzieżowy oraz związane z tym przepisowe kartoteki i kwitariusze.

Za całość gospodarki odpowiada służbowo i materialnie kierownik państwowego domu dziecka, który poszczególne czynności powierza odpowiednim osobom spośród personelu domu dziecka i określa ich indywidualną odpowiedzialność materialną za ewentualne straty.

§ 3. Księgi rachunkowe i kartoteki.

Kierownictwo państwowego domu dziecka prowadzi następujące księgi, kartoteki i kwitariusze:

1. księgi rachunku bieżącego (§ 1, p. 1),
2. księgę pomicniczą (§ 1, p. 2),
3. księgę zaliczek (§ 1, p. 1),
4. księgę kontroli blankietów asygnat (§ 1, p. 1),
5. księgę inwentarza ruchomego oraz biblioteczną,
6. księgę materiałową,
7. kwitariusz magazynowy (§ 4),
8. kartoteki magazynów — żywnościowego i odzieżowego (§ 5),
9. kartotekę odzieżową wychowanków (§ 8).

Wymienione wyżej księgi, kartoteki i kwitariusze przechowuje się pod zamknięciem.

Sposób prowadzenia księgi rachunku bieżącego, księgi pomocniczej, księgi zaliczek i księgi kontroli blankietów asygnat regulują przepisy przytoczone w § 1.

Odrębne przepisy ustalają zasady prowadzenia księgi inwentarza ruchomego, bibliotecznego i księgi materiałowej oraz rachunkowości gospodarstw rolnych przy domach dziecka.

Okresem rachunkowym jest okres budżetowy.

§ 4. Kwitariusz magazynowy (wzór Nr 1).

Kwitariusz przychodowy na artykuły żywnościowe i odzież (wzór Nr 1) ma zastosowanie w wypadkach:

a) przyjmowanie artykułów w postaci bezpłatnych przydziałów i darów nie popartych konsygnacjami itp.,
b) uzyskanie artykułów z własnego gospogarstwa, hodowli, produkcji lub z pracowni,
c) zwrotu do magazynu odzieży, bielizny i obuwia przez wychowanków,

Kwit z kwitariusza magazynowego sporządza się w dwóch egzemplarzach przez kalkę ołówkiem kopiowym.

Oryginał kwitu otrzymuje osoba lub instytucja, która dostarczyła artykuł, a kopia służy do zapisania wpływu w kartotece magazynowej.

W zależności od miejscowych warunków, kierownictwo domu dziecka może założyć i prowadzić osobne kwitariusze przychodowe — dla magazynu żywnościowego i magazynu odzieżowego.

Na kwitach przyjęcia do magazynu przetworów własnej produkcji notuje się n-ry i daty zapotrzebowań, na podstawie których były pobrane artykuły lub materiały do przetworów lub produkcji.

W razie nadesłania daru pocztą lub przesyłką w innej drodze, kwit (wzór Nr 1) jest jednocześnie protokołem komisyjnego ustalenia zawartości daru pod względem jakości, ilości, wagi, miary itp. W tym wypadku kwit ten podpisuje kierownik domu, magazynier i trzecia osoba spośród personelu domu dziecka powołana doraźnie do współudziału przy przyjęciu daru.

Kwity w kwitariuszach magazynowych winny być ponumerowane w kolejnym porządku. Ilość kwitów w kwitariuszu potwierdza swym podpisem kierownik domu dziecka na zewnętrznej stronie kopii ostatniego kwitu.

§ 5. Kartoteka magazynu żywnościowego i odzieżowego (wzór Nr 2).

Kartoteki przeznaczone są do zapisywania przychodów i rozchodów artykułów żywnościowych i odzieżowych oraz ustalania każdorazowego ich stanu ilościowego.

Każda karta magazynowa powinna być przed dokonaniem pierwszego zapisu zaopatrzona w odcisk pieczęci urzędowej domu dziecka oraz podpisana przez kierownika.

Na każdy artykuł żywnościowy i odzieżowy mierzony tą samą jednostką miary lub wagi przeznacza się osobną kartkę, którą w razie zapisania uzupełnia się kartą dodatkową. Karty dodatkowe oznacza się numerem karty zasadniczej z dodaniem kolejnych liter alfabetu.

Przyjęte do magazynu artykuły zapisuje się na przychód do kart na podstawie rachunków, konsygnacji, pism itp. lub kwitów z kwitariusza magazynowego wzoru Nr 1.

W wypadku zapisania przychodu do kartoteki na podstawie konsygnacji, poprzedzają-

cych rachunek, konsygnacje te winny być po otrzymaniu rachunku dołączone do niego na dowód, że artykuły podane w rachunku zostały już przyjęte do magazynu i do kartoteki wpisane.

Na dowodach przychodu należy zamieścić potwierdzenie przyjęcia artykułów do magazynu i zapisania ich do kartoteki z podaniem n-ru i pozycji karty dla każdego artykułu wyszczególnionego w dowodzie (§ 21 przepisów rachunkowo-kasowych dla władz i urzędów państwowych).

Nadto na każdym opłaconym rachunku należy odnotować pozycję i stronę księgi pomocniczej.

Rozchody zapisuje się na podstawie zrealizowanych zapotrzebowań żywnościowych i odzieżowych lub na podstawie protokołów.

Produkty drobnej wartości i jednorazowego zużycia zapisuje się na jednej wspólnej karcie magazynowej zatytułowanej „różne".

Dla kontroli kart magazynowych znajdujących się w kartotece należy prowadzić arkusz kontrolny, który służy jednocześnie jako podręczny skorowidz kartoteki magazynowej (żywnościowej, odzieżowej).

Każdorazowe wprowadzenie do kartoteki karty oznaczonej odpowiednim numerem wpisuje kierownik do arkusza kontrolnego.

Arkusz kontrolny przechowuje się przy kartotece.

§ 6. Zapotrzebowanie żywnościowe (wzór Nr 3).

Zapotrzebowanie żywnościowe wykazuje ilość i rodzaj wydanych posiłków w ciągu każdego dnia oraz zawiera nazwę i ilość produktów żywnościowych użytych na ich przygotowanie. Zapotrzebowania te służą za podstawę wydania produktów żywnościowych z magazynu oraz do zapisania wydanych produktów na rozchód w kartotece magazynowej.

Zapotrzebowania żywnościowe sporządza się przez kalkę. Kopia zapotrzebowania winna być każdego dnia z rana wywieszona w jadalni domu dziecka na widocznym miejscu. Zapotrzebowania żywnościowe numeruje się kolejno. Na każdy dzień należy przeznaczyć osobne zapotrzebowanie.

Jeżeli zajdzie potrzeba dodatkowego wydania produktów z magazynu żywnościowego, należy wypełnić zapotrzebowanie dodatkowe z podaniem w rubrykach, przewidzianych na jadłospis, przeznaczenia pobranych produktów (np. na wypiek chleba, na marmoladę itp.).

Na zapotrzebowaniach, na podstawie których pobrane zostały z magazynu żywnościowego produkty na przetwory, należy po wyprodukowaniu przetworów podać nr i datę kwitów magazynowych wystawionych przy przyjęciu do magazynu wyprodukowanych przetworów.

W wypadku, gdy dodatkowo pobrane produkty przeznaczone są na przygotowanie posiłków, wartość tych produktów należy uwzględnić przy obliczaniu przeciętnego kosztu wyżywienia miesięcznego.

Co miesiąc obliczyć należy ogólną wartość pieniężną i kaloryczną produktów zużytych na wyżywienie wychowanków i personelu w ciągu ubiegłego miesiąca, a następnie przeciętną, wynikającą z podzielenia ogólnej wartości pieniężnej i kalorycznej przez miesięczną sumę osobodniówek. Obliczenia należy dokonać na odwrocie zapotrzebowania żywnościowego za ostatni dzień danego miesiąca.

Zapotrzebowanie żywnościowe dzienne sporządza się na podstawie jadłospisu ustalonego uprzednio.

Zapotrzebowania podpisuje kierownik domu dziecka.

§ 7. Zapotrzebowanie odzieżowe (wzór Nr 4)

Zapotrzebowanie zgłasza wychowawca dla swojej grupy wychowanków lub uprawniona osoba dla pracowni.

Zapotrzebowanie oznacza numerem kolejnym i podpisuje kierownik domu dziecka, a odbiór artykułu potwierdza na tym zapotrzebowaniu osoba upoważniona.

Otrzymane z magazynu artykuły (odzież, bielizna, obuwie itp.) rozdziela wychowawca pomiędzy wychowanków za ich pokwitowaniem na zapotrzebowaniu. Za nie umiejących pisać podpisuje wychowawca.

Przy wydawani umateriałów do przerobu (do pracowni) mają zastosowanie analogiczne przepisy poprzedniego paragrafu (§ 6, ust. 4).

§ 8. Kartoteka odzieżowa wychowanków (wzór Nr 5).

Kartoteka odzieżowa zawiera karty poszczególnych wychowanków. Kartę zakłada się w dniu przybycia wychowanka do domu dziecka, wpisując na pierwszej stronie karty części własnego wyekwipowania dziecka oraz przedmioty otrzymane tegoż dnia z magazynu odzieżowego na podstawie zapotrzebowania.

Części ubrania, bielizny i obuwia, przydzielone wychowankowi z magazynu oraz zwrócone do magazynu w ciągu danego roku kalendarzowego, notować należy na drugiej stronie karty w podziałkach „otrzymał" lub „zwrócił". Podobnie notować należy przedmioty własne uzyskane lub zwrócone przez wychowanka w ciągu roku, zaznaczając w rubryce, przeznaczonej na nr zapotrzebowania lub na nr kwitu, notatkę: „wł.". Na tejże stronie karty wpisuje się w podziałce „zużył" części ubrania i obuwia zniszczone lub zużyte.

Po zakończeniu roku należy zliczyć ogólną ilość każdego rodzaju przedmiotów otrzymanych oraz zwróconych i zużytych i odnośne dane wpisać do odpowiednich podziałek na pierwszej stronie karty.

Zarazem ustala się stan zaopatrzenia wychowanka w odzież i obuwie na dzień 31 grudnia każdego roku i porównuje ze stanem faktycznym.

Zapisy następnego roku na drugiej stronie karty rozpoczyna się po oddzieleniu linią poziomą zapisu z roku poprzedniego.

Karty służą na dwa lata. Po dwóch latach zaprowadza się dla każdego wychowanka nową kartę.

Karty prowadzi wychowawca dla swojej grupy wychowanków.

§ 9. Przechowywanie dowodów.

Dowody rachunkowo-kasowe i magazynowe przechowuje się pod zamknięciem w osobnych skoroszytach (teczkach), a mianowicie:

1. dowody rachunkowo-kasowe — do czasu odesłania ich do Kuratorium Okręgu Szkolnego;
2. dowody do kartoteki magazynowej — w osobnych skoroszytach:
   a) dowodów przychodowych na artykuły uzyskane w drodze bezpłatnej (darowizny, zwroty itp.),
   b) zrealizowanych zapotrzebowań żywnościowych,
   c) zrealizowanych zapotrzebowań odzieżowych,
   d) protokołów kontroli magazynów.

§ 10. Kontrola magazynów.

Przynajmniej raz na kwartał oraz każdorazowo przy zmianie osoby prowadzącej magazyn kierownik domu dziecka winien porównać i uzgodnić pozostałość każdego artykułu, wyprowadzoną w karcie magazynowej, z rzeczywistym remanentem w magazynie stwierdzając to swym podpisem i datą w kartach kartoteki.

W wypadku stwierdzenia w magazynie nadwyżki lub niedoboru sporządza się protokół.

Protokół ten winien zawierać ustalenie ilości, wagi i wartości pieniężnej nadwyżki lub niedoboru ze wskazaniem stwierdzonej lub domniemanej przyczyny ich powstania.

Protokół podpisuje kierownik domu dziecka i magazynier.

Ujawnione nadwyżki zapisuje się w tym samym dniu w karcie magazynowej na przychód na podstawie protokółu.

Stwierdzony niedobór naturalny — w granicach nie przekraczających ustalonych norm — z powodu wysychania, rozważania itp., uznany i zaprotokółowany jako usprawiedliwiony, zapisuje się na rozchód w kartach magazynu na podstawie protokółu.

Niedobór nieusprawiedliwiony, o ile nie jest natychmiast pokryty przez magazyniera, zapisuje się również na rozchód w kartach magazynowych na podstawie protokołu z tym, że jednocześnie kierownik domu dziecka przesyła odpis protokołu z odpowiednim wnioskiem do Kuratorium Okręgu Szkolnego.

W wypadku kradzieży w magazynie kierownictwo domu dziecka obowiązane jest sporządzić odpowiedni protokoł i niezwłocznie zawiadomić właściwe organa Milicji Obywatelskiej przesyłając odpis protokołu i dochodzenia do Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Przed odesłaniem do Kuratorium Okręgu Szkolnego dowodów rachunkowo-kasowych stosownie do okólnika wymienionego w § 1 p. 2 niniejszych przepisów — kierownik domu dziecka obowiązany jest sprawdzić zgodność zapisów przychodowych w kartach kartotek magazynowych z dowodami rachunkowo-kasowymi stanowiącymi podstawę do tych zapisów.

§ 11. Postanowienie końcowe.

Przepisy niniejsze wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 1949 r.

Wzór Nr 1

Form. A 5 pion — 14.8 × 21 cm

(Odcisk pieczątki Domu Dziecka)

dnia .... 19.....

Kwit przychodowy magazynowy Nr ....

na artykuły dostarczone przez .... w ....

z tytułu ....

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość, miara lub waga	Cena jedn.	Karta magaz.	
				Nr	poz.
....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....

Podpis ofiarodawcy lub osoby, która dostarczyła dar

....

Podpis kierownika

....

Zapisano w kartach magazynu
Podpis magazyniera

Odcisk pieczęci Domu Dziecka
i podpis kierownika

Nr ....

Wzór Nr 2
Format A 4 — 21 × 29,7 cm

Nazwa artykułu ....

KARTA MAGAZYNU

....

dnia .... 194....

Poz. kol.	Data przychodu rozchodu	Wyszczególnienie rodzaju dowodu i jego numer	Cena jednostkowa	Jednostka miary:				Uwagi
				Przychód	Rozchód	Stan po każdym zapisie	Pozycja i strona księgi pomocniczej	
		do przeniesienia						

Wzór Nr 3
Form. A 4 — 21x29,7 cm

Zapotrzebowanie żywnościowe Nr ....

na .... dnia ....194........ roku
(dzień tygodnia)

Wyszczególnienie osób	Ilość
Wychowanie	....
Personel pedagog. i adm.	....
Inni	....
....	....
Razem osób	

Jadłospis (rodzaj posiłków)

Śniadanie	2 śniadanie	Obiad	Podwieczorek	Kolacja
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....
....	....	....	....	....

Produkty wydawane z magazynu

Nazwa produktu	Ilość	Karta mag. nr	Karta mag. poz.	Nazwa produktu	Ilość	Karta mag. nr	Karta mag. poz.	Nazwa produktu	Ilość	Karta mag. nr	Karta mag. poz.
Chleb biały (bułki)				Margaryna				Sól			
Chleb żytni				Marmolada				Wieprzowina			
Cebula				Masło				Wołowina			
Cukier				Mąka pszenna				Ziemniaki			
Fasola				Mąka żytnia							
Groch				Mleko świeże							
Jaja w skorup.				Mleko w puszk.							
Jaja w proszku				Ocet							
Kapusta				Ogórki							
Kasza jęczm.				Olej							
Kasza				Pomidory							
Kawa (surogat)				Ryby morskie							
Konser. wieprz.				Ryby słodkow.							
Kons. wołowe				Śledzie							
Makaron				Słonina							
Marchew				Smalec							

Zwierzęta domowe

Nazwa produktu	Ilość	Karta mag. nr	Karta mag. poz.

Wyżej wymienione produkty otrzymałem

Zapisano w kartach magazynu

Magazyn wyda

....
Data i podpis

....
Podpis magazyniera

....
Podpis kierownika

Wzór Nr 4
Format A 5 poziom — 14,8x21 cm

Zapotrzebowanie odzieżowe Nr..................

zgłoszone przez..

L. p.	Nazwisko i imię wychowanka (i) lub nazwa pracowni	Nazwy zapotrzebowanych przedmiotów						Potwierdzenie odbioru przez wychowanka	Nr karty odzieżowej wych.
		Ilość jednostek							

Razem								Zapisano w kartach magazynu Podpis magazyniera ....
Karta magazynu odzieżowego	Nr							
	poz.							

Wyżej wymienione przedmioty otrzymałem

Data.................... i podpis..............................

Magazyn wyda
Podpis kierownika domu

....

Nr ewid.

Karta odzieżowa wychowanka

Strona 1

Wzór Nr 5
Format A 4 – 21 × 29,7 cm

Nazwisko i imię .... Data urodzenia .... Data przybycia .... Data odejścia ....

Nazwa odzieży	Nr pierwszego zapotrzebowania	Wyekwipowanie w dniu założenia karty		Rok 19								Rok 19..........								Nazwa odzieży	Nr pierwszego zapotrzebowania	Wyekwipowanie w dniu założenia karty		Rok 19..........								Rok 19..........							
				Otrzymał		Zwrócił		Zużył		Stan 31 XII 19		Otrzymał		Zwrócił		Zużył		Stan 31 XII 19......						Otrzymał		Zwrócił		Zużył		Stan 31 XII 19		Otrzymał		Zwrócił		Zużył		Stan 31 XII 19.....	
		wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.			wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.	wł.	z.
Bluzka																				Szalik																			
Buty																				Sukienka																			
Czapka																				Spódnica																			
Koszula noc.																				Spodnie																			
Kosz. dzien.																																							
Kalesony																																							
Marynarka																																							
Majtki																																							
Palto																																							
Płaszcz																																							
Pantofle																																							
Rękawiczki																																							

Uwaga: wł. = własne z. = zakładowe

Nazwisko i imię ....

Odzież otrzymana, zwrócona i zużyta

Wzór Nr 5
Strona 2

Data	Nazwa odzieży	Otrzymał		Zwrócił		Zużył		Data	Nazwa odzieży	Otrzymał		Zwrócił		Zużył		Data	Nazwa odzieży	Otrzymał		Zwrócił		Zużył	
		szt.	Nr zapotrzebowania	szt.	Nr kwitu	wł.	z.			szt.	Nr zapotrzebowania	szt.	Nr kwitu	wł.	z.			szt.	Nr zapotrzebowania	szt.	Nr kwitu	wł.	z.

Poz. 5.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 3 lipca 1948 r.
(Nr IV R-74997/48)

w sprawie powołania państwowych komisji kwalifikacyjnych przy państwowych szkołach wyższych dla kandydatów na studium wstępne.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 20 czerwca 1948 r. w sprawie organizacji i programów studiów wstępnych w szkołach wyższych (IV R-1342/48 zarządzam, co następuje:

§ 1. Powołuje się państwowe komisje kwalifikacyjne dla kandydatów na studium wstępne przy:

1. Uniwersytecie Warszawskim dla kandydatów na Uniwersytet Warszawski i do Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,

2. Akademii Nauk Politycznych dla kandydatów na Akademię Nauk Politycznych i do Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie,

3. Politechnice Warszawskiej dla kandydatów na Politechnikę Warszawską i do Szkoły Inżynierskiej im. Wawelberga i Rotwanda w Warszawie,

4. Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie,

5. Akademii Górniczej w Krakowie,

6. Uniwersytecie Poznańskim dla kandydatów na Uniwersytet Poznański i do Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu,

7. Uniwersytecie Wrocławskim we Wrocławiu,

8. Politechnice Wrocławskiej we Wrocławiu,

9. Uniwersytecie Łódzkim dla kandydatów na Uniwersytet Łódzki i do Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi,

10. Politechnice Łódzkiej w Łodzi,

11. Politechnice Gdańskiej w Gdańsku,

12. Uniwersytecie M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie,

13. Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu,

14. Politechnice Śląskiej w Gliwicach,

15. Państwowej Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie,

16. Szkole Inżynierskiej w Szczecinie,

17. Wyższym Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych w Katowicach,

18. Wyższej Szkole Handlu Morskiego w Gdyni z siedzibę w Sopocie,

19. Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi,

20. Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku—Wrzeszczu.

§ 2. W skład Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej wchodzą:

1. Przewodniczący, którym jest dyrektor studium wstępnego, a jeśli Komisja jest wspólna dla kilku szkół, dyrektor studium wstępnego, powołany przez Ministra Oświaty;

2. pięciu członków — egzaminatorów, powołanych przez Ministra Oświaty, z tej liczby dwóch spośród wykładających na studium wstępnym;

3. przedstawiciel okręgowej komisji związków zawodowych (Rady Związków Zawodowych w Warszawie);

4. przedstawiciel wojew. zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej.

Członków wymienionych w p. 3. i 4. powołuje Minister Oświaty na wniosek wymienionych organizacji.

Minister Oświaty w miarę potrzeby powołuje zastępcę przewodniczącego i zastępców członków Komisji.

§ 3. Minister Oświaty może powołać dodatkowe Komisje, jeżeli liczba kandydatów w danej państwowej komisji kwalifikacyjnej przekroczy 400 lub z innych ważnych przyczyn. Dodatkowym komisjom przewodniczą zastępcy przewodniczącego.

§ 4. W sprawie każdego kandydata głosują wszyscy członkowie państwowej komisji kwalifikacyjnej. Do prawomocności uchwał konieczna jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy, dwóch przedstawicieli organizacji i co najmniej dwóch członków-egzaminatorów.

Uchwały Komisji zapadają większością głosów członków Komisji. W razie równości głosów decyduje przewodniczący.

Do prawomocności uchwał w przedmiocie ostatecznej oceny wyniku egzaminu z poszczególnego przedmiotu i ostatecznego wyniku całego egzaminu konieczna jest obecność wszystkich członków Komisji.

§ 5. Osoby, ubiegające się o zakwalifikowanie na studium wstępne, składają podania do państwowej komisji kwalifikacyjnej o dopuszczenie do egzaminu.

Do podania należy dołączyć:

a) własnoręcznie napisany życiorys ze szczególnym uwzględnieniem przebiegu nauki i pracy samokształceniowej,
b) metrykę urodzenia,
c) posiadane świadectwa szkolne lub zweryfikowane świadectwa z okresu tajnego nauczania,
d) oświadczenie, że kandydat nie ukończył gimnazjum po 1 stycznia 1946 r.,
e) świadectwo moralności, wystawione przez starostwo miejsca zamieszkania kandydata,
f) zaświadczenie urzędowe lub wydane przez organy lokalne i poświadczone przez władze wojewódzkie organizacji społecznych, stwierdzających okoliczności, wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 20 czerwca 1948 r. w sprawie organizacji i programów studiów wstępnych w szkołach wyższych,
g) wypełniony kwestionariusz według załączonego wzoru (zał. 1)*).

---

*) Uwaga. Ze względów technicznych załączniki umieszczono poniżej w odwrotnej kolejności (zał. 3, zał. 2, zał. 1).

W podaniu o przyjęcie na studium wstępne należy wymienić, jaki kierunek studiów kandydat zamierza wybrać.

Minister Oświaty może z ważnych powodów na wniosek państwowej komisji kwalifikacyjnej zezwolić na przyjęcie kandydata, który po 1 stycznia 1946 r. ukończył gimnazjum.

§ 6. Kandydaci składają podania do państwowych komisji kwalifikacyjnych w terminach wyznaczonych dla każdej kadencji komisji przez Ministra Oświaty.

§ 7. Po zakończeniu przyjmowania podań państwowa komisja kwalifikacyjna ustala listę dopuszczonych do egzaminu.

§ 8. Obowiazuje egzamin pisemny i ustny z języka polskiego i matematyki oraz egzamin ustny z historii Polski z uwzględnieniem ważniejszych okresów dziejów powszechnych, z nauki o Polsce i świecie współczesnym i z geografii Polski.

Podstawą egzaminu jest w zasadzie program gimnazjum ogólnokształcącego. Przy ocenianiu wyników egzaminu należy w wyższym stopniu wziąć pod uwagę ogólny rozwój umysłowy i zdolności kandydata, aniżeli zasób posiadanych wiadomości.

§ 9. Tematy do egzaminu pisemnego z języka polskiego i z matematyki ustala przewodniczący w dniu egzaminu. Egzaminatorzy z języka polskiego proponują 6 tematów, z których przewodniczący wybiera 3 tematy. Egzaminator z matematyki proponuje 3 tematy, zawierające po jednym zadaniu z algebry i jednym z geometrii, z których przewodniczący obiera jeden temat.

Tematy — aż do ujawnienia na sali — są tajemnicą służbową.

§ 10. Egzaminator w obecności przewodniczącego i wyznaczonych przez niego członków komisji podaje kandydatom po 3 tematy z języka polskiego do wyboru i z matematyki jeden temat do opracowania.

§ 11. Egzamin pisemny z każdego przedmiotu trwa 3 godziny bez wliczenia czasu zużytego na podyktowanie tematów i wybór tematu przez kandydata. Czas przeznaczony na wybór tematu z języka polskiego określi przewodniczący komisji.

Egzamin pisemny z języka polskiego ma na celu stwierdzenie opanowania języka polskiego w piśmie w stopniu niezbędnym dla logicznego i jasnego wyrażania myśli. Dlatego tematy mogą być dowolne, nie związane z literaturą i historią.

§ 12. Zdającym nie wolno przynosić ze sobą na egzamin papieru ani pomocy naukowych z wyjątkiem potrzebnych do egzaminu z matematyki przyborów rysunkowych. Papier z pieczęcią szkoły otrzymują kandydaci od przewodniczącego przed egzaminem. Przed opuszczeniem sali winni zwrócić wszystkie otrzymane arkusze.

Jeżeli kandydat podczas egzaminu korzysta z cudzej pomocy lub innym w korzystaniu z niej pomaga, przewodniczący skreśla go z listy zdających.

§ 13. Wypracowanie egzaminacyjne ocenia właściwy egzaminator, motywuje ecenę i wyraża ją jednym ze stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny. Błędy i ich rodzaje należy zaznaczyć na marginesie wypracowania.

Ocenę ostateczną ustala przewodniczący komisji, który może zmienić ocenę egzaminatora motywując zmianę na piśmie.

§ 14. Na podstawie wyników egzaminów pisemnych komisja ustala listę dopuszczonych do egzaminu ustnego.

§ 15. Egzamin ustny, obejmujący język polski, matematykę, historię, naukę o Polsce i świecie współczesnym i geografię, odbywa się w obecności wszystkich członków komisji. Członkowie, przedstawiciele organizacji społecznych, są uprawnieni do zadawania pytań zdającym.

Egzamin ustny ze wszystkich przedmiotów łącznie nie może trwać dłużej niż 2 godziny.

Egzamin ustny zmierzać powinien do zbadania poziomu inteligencji i zdolności oraz stopnia wykształcenia ogólnego i rozwoju umysłowego kandydata w związku z przyszłym kierunkiem studiów. Należy w miarę możności uwzględniać, że kandydat będzie mógł uzupełnić braki z zakresu przygotowania naukowego w ciągu nauki na studium wstępnym.

Ocenę ostateczną wyniku egzaminu z poszczególnych przedmiotów ustala komisja (§ 4, ust. 4).

Kandydat zdał egzamin, jeżeli ze wszystkich przedmiotów uzyskał oceny ostateczne co najmniej dostateczne.

§ 16. Z przebiegu egzaminu pisemnego i ustnego spisuje się protokół dla każdego kandydata według załączonego wzoru (zał. 2). Z czynności komisji na egzaminie pisemnym i ustnym sporządza się protokoł oddzielnie dla każdego kandydata.

§ 17. Kandydat, który złożył egzamin z wynikiem pomyślnym, otrzymuje zaświadczenie uzyskania prawa wstępu na studium wstępne szkół wyższych z określeniem wydziału (oddziału, studium), na jaki został skierowany; wzór zaświadczenia załącza się jako załącznik 3.

§ 18. Państwowa komisja kwalifikacyjna może — oceniając rozwój umysłowy, uzdolnienia i przygotowanie naukowe kandydata nie przyjętego na studium wstępne — skierować go do odpowiedniej klasy szkoły średniej ogólnokształcącej dla dorosłych lub na kurs kształcący zawodowo. Decyzja powyższa może nastąpić w porozumieniu z delegatem Kuratorium Okręgu Szkolnego, wyznaczonym przez kuratora okręgu. Skierowanie to zastępuje egzamin wstępny do odpowiedniej klasy szkoły ogólnokształcącej dla dorosłych lub na kurs kształcący zawodowo.

§ 19. Ministerstwo Oświaty wyasygnuje komisji wynagrodzenie za przeegzaminowanie kandydatów po otrzymaniu sprawozdania z czynności komisji.

§ 20. Przewodniczący przesyła do Ministerstwa Oświaty sprawozdanie z działalności Komisji w ciągu 30 dni po zakończeniu kadencji.

§ 21. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 lipca 1948 r.

Minister Oświaty
w z. **E. Krassowska**
Podsekretarz Stanu

5. osoby, pracujące zawodowo lub mające poza sobą odbytą praktykę zawodową, związaną z kierunkiem studiów oraz nauczyciele składają zaświadczenia pracy lub odbytej praktyki. Zaświadczenia te winny zawierać charakterystykę kandydata oraz czasokres pracy lub odbytej praktyki.

§ 4. Każdy kandydat winien poddać się badaniu lekarskiemu, zorganizowanemu przez pomoc lekarską dla młodzieży szkół wyższych w odnośnych ośrodkach akademickich w czasie od 1 do 25 września 1948 r. Świadectwo stanu zdrowia winno być złożone dziekanowi do dnia 30 września 1948 r.

§ 5. Komisja ustali do dnia 3 września 1948 roku:

a) listę osób, które zostały przyjęte bez egzaminu w myśl § 6 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 19 maja 1948 r. o trybie postępowania przy przyjmowaniu kandydatów na pierwszy rok studiów do państwowych szkół wyższych na rok szkolny 1948/49 (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 196),

b) listę dopuszczonych do egzaminu wstępnego,

c) termin egzaminów,

d) listę zwolnionych od opłat egzaminacyjnych.

§ 6. Egzaminy wstępne odbywają się w czasokresie określonym rozporządzeniem Ministra Oświaty z dnia 19 maja 1948 r. Komisje uprawnione są do ustalenia dodatkowego terminu egzaminu pisemnego i ustnego dla kandydatów, którzy z usprawiedliwionych przyczyn nie stawili się na egzamin.

§ 7. Egzamin wstępny ma wykazać, czy kandydat jest przygotowany do podjęcia studiów na wydziale (oddziale, studium specjalnym) przez siebie obranym.

§ 8. Tematy egzaminów ustala przewodniczący w dniu oznaczonym na odnośny egzamin. Egzaminatorzy egzaminu pisemnego na temat, związany z kierunkiem studiów i egzaminu z języka obcego nowożytnego, przedstawiają po 6 tematów, z których przewodniczący wybiera 3 tematy. Egzaminator matematyki, fizyki, chemii, biologii i rysunku odręcznego przedstawia 3 tematy, zawierające 2 do 3 zadań, z których przewodniczący wybiera 1 temat. Tematy prac pisemnych nie mogą wybiegać poza ramy materiału, przerabianego w zakresie programu szkoły średniej.

Tematy — aż do ujawnienia na sali — są tajemnicą służbową.

§ 9. Egzaminator podaje kandydatom w obecności przewodniczącego komisji i delegata Ministra Oświaty po 3 tematy pisemne na temat, związany z kierunkiem studiów i z języka obcego nowożytnego, do wyboru, z pozostałych przedmiotów po 1 temacie do opracowania.

Na każdy egzamin pisemny przeznacza się 3 godziny bez wliczenia czasu, zużytego na podyktowanie tematów i wybór tematu przez kandydatów. Czas przeznaczony na wybór tematu określa przewodniczący komisji.

§ 10. Egzamin pisemny na temat, związany z kierunkiem studiów przeprowadzony być może także w formie streszczenia 45-minutowego wykładu.

§ 11. Kandydaci zdają egzamin pisemny pod kontrolą przewodniczącego komisji lub jego zastępcy i wyznaczonych przez niego członków komisji.

Zdającym nie wolno przynosić ze sobą na egzamin papieru ani pomocy naukowych z wyjątkiem potrzebnych do egzaminu przyborów rysunkowych i tablic logarytmicznych. Papier z pieczęcią szkoły otrzymują kandydaci z rąk komisji na samych egzaminach. Przed opuszczeniem sali winni zwrócić wszystkie otrzymane arkusze.

Jeżeli podczas egzaminu kandydat korzysta z cudzej pomocy lub pomaga innym zdającym, zostaje skreślony przez przewodniczącego komisji z listy zdających.

§ 12. Wypracowanie egzaminacyjne ocenia

właściwy egzaminator; motywuje ocenę i wyraża ją jednym ze stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny. Błędy i ich rodzaje należy zaznaczyć na marginesie wypracowania.

Ocenę ostateczną ustala przewodniczący komisji, który może zmienić ocenę egzaminatora, motywując zmianę na piśmie.

§ 13. Egzamin ustny, obejmujący naukę o Polsce i świecie współczesnym, odbywa się wobec wszystkich członków komisji. Poza przewodniczącym i egzaminatorami prawo stawiania pytań mają wszyscy członkowie komisji.

Egzamin ustny nie może trwać dłużej niż pół godziny.

Przy ocenie egzaminu ustnego z nauki o Polsce i świecie współczesnym należy zwrócić uwagę przede wszystkim nie na dokładną znajomość faktów, ale na to, czy kandydat rozumie podstawowe założenia ustroju społecznego, politycznego i gospodarczego Polski, oraz zasady polskiej polityki międzynarodowej na tle polityki światowej i czy wykazuje znajomość bieżących zagadnień politycznych i gospodarczych.

§ 14. Dla kandydatów, którzy otrzymali ocenę niedostateczną z jednego lub dwóch przedmiotów z egzaminu pisemnego, przewodniczący wyznacza termin egzaminu ustnego z tych przedmiotów. Egzamin ten przeprowadzi w obecności innych członków komisji egzaminator, wyznaczony przez przewodniczącego komisji.

Łączna ocena z egzaminu pisemnego i ustnego jest oceną ostateczną, braną pod uwagę przy kwalifikowaniu kandydata.

§ **15.** Dla każdego kandydata spisuje się z przebiegu jego egzaminów pisemnych i ustnych odrębny protokół według załączonego wzoru (zał. 2).

§ **16.** Po ukończeniu egzaminów, komisja, przy zastosowaniu kryteriów § 2 niniejszego zarządzenia, układa listę kandydatów na pierwszy rok studiów w liczbie około 25% większej, niż liczba miejsc.

§ **17.** Kandydaci uprawnieni do ponownego ubiegania się o przyjęcie do szkół wyższych w myśl § 9 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 19 maja 1948 r. o trybie postępowania przy przyjmowaniu kandydatów na pierwszy rok studiów do państwowych szkół wyższych na rok szkolny 1948/49 składają dokumenty wyszczególnione w § 3 niniejszego zarządzenia oraz dołączają odpis protokołu, wymienionego w § 15 niniejszego zarządzenia.

§ **18.** Ustalenie kolejności przyjętych następuje według zasad niniejszego zarządzenia.

§ **19.** Egzamin dodatkowy, o którym mowa w § 10 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 19 maja 1948 r. odbywa się według postanowień niniejszego zarządzenia.

§ **20.** Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 5 lipca 1948 r.

Minister Oświaty
w z. **E. Krassowska**
Podsekretarz Stanu

Nr________ **Załącznik 2** (do poz. 145)

P R O T O K Ó Ł

Komisji dla doboru kandydatów na I rok

____

w ____

____

(nazwisko i imię kandydata)

urodzon__ dnia______________ 19____ r.

w ____________________ pow. ____________________

Świadectwo dojrzałości*) (zaświadczenie Państwowej Komisji Weryfikacyjno-Kwalifikacyjnej*) otrzymał w____________________________
(zakład* — kuratorium — miejscowość)

Nowoprzyjmowan__*) repetent__*) został__ zakwalifikowan__ do przyjęcia bez egzaminu na podstawie rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia__________ (Dz. U.R.P. Nr_______ poz._______). Nowoprzyjmowan__ został__ dopuszczon__ do egzaminu wstępnego na I rok studiów, został__ zwolnio__ od opłaty egzaminacyjnej w całości (w połowie*).

CZŁONKOWIE KOMISJI: PRZEWODNICZĄCY KOMISJI:

________________, dnia ______________ 194__ r.

*) Niepotrzebne skreślić

Załącznik 2 (do poz. 145)
Strona 2

ZESTAWIENIE OCEN Z EGZAMINÓW

Data	Przedmiot egzaminu	Ocena egzaminatora		Ocena ostateczna
		praca pisemna	egzamin ustny	
	Egzamin na temat związany z kierunkiem studiów			
	Język..			
	Matematyka			
	Fizyka			
	Chemia			
	Biologia			
	Rysunek odręczny			
	Nauka o Polsce i świecie współczesnym			

____

(imię i nazwisko)

zdał__ egzamin wstępny na I rok studiów i ____został__ zakwalifikowan__ na listę kandydatów do przyjęcia na I rok za numerem kolejnym wyznaczonym na listach.

__________________, dnia ________________ 194__ r.

CZŁONKOWIE KOMISJI: PRZEWODNICZĄCY KOMISJI:

*) Niepotrzebne skreślić

Poz. 7.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 7 lipca 1948 r.

(Nr II Śr-3372/48)

w sprawie programu wymagań przy uproszczonym egzaminie państwowym na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

1. Na podstawie § 20 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 7 lutego 1948 r. w sprawie uproszczonych egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 4, poz. 53) ustanawiam program wymagań przy tychże egzaminach w zakresie przedmiotów wymienionych w pp.: 1-7 i 8-14 § 8 cytowanego rozporządzenia oraz w zakresie nauki o Polsce i świecie współczesnym, jako przedmiotu dodatkowego.

2. Program ten ogłasza się w osobnej publikacji.

Minister Oświaty
w z. **E Krassowska**
Podsekretarz Stanu

Poz. 8.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWAITY

z dnia 30 listopada 1948 r.

(Nr VI DK-2523/48)

w sprawie Tymczasowego Statutu Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Pedagogicznych w Otwocku.

§ 1. Centralnemu Ośrodkowi doskonalenia Kadr Pedagogicznych w Otwocku, utworzonemu zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 21 października 1948 r. Nr VI DK-2035/48 nadaję tymczasowy statut, stanowiący załącznik niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister:
(—) Dr St. Skrzeszewski

Załącznik do zarządzenia Ministra
z dn. 30.XI. 1948 r. (Nr VI DK-2523/48)

TYMCZASOWY STATUT

Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Pedagogicznych w Otwocku.

Cele i zadania.

§ 1. Celem Ośrodka jest:

1. Doskonalenie kadr pedagogicznych pod względem ideowo-politycznym, naukowym i zawodowym.

2. Organizowanie wymiany doświadczeń pedagogicznych aktywu oświatowego i ich upowszechnienie.

3. Upowszechnienie najcenniejszych osiągnięć szkolnictwa i oświaty ZSRR i krajów demokracji ludowej.

4. Podejmowanie prac naukowo-badawczych w zakresie pedagogiki opartej na światopoglądzie marksistowskim.

§ 2. Zadania Ośrodka:

1. Udział w realizowaniu planu Ministerstwa Oświaty w zakresie doskonalenia kadr poprzez organizowanie kursów, konferencyj i zjazdów pracowników oświatowych.

2. Współpraca z Centralnymi i Okręgowymi Ośrodkami Dydaktyczno - Naukowymi, z Wyższymi Szkołami Pedagogicznymi i Związkiem Nauczycielstwa Polskiego w zakresie doskonalenia kadr.

3. Opracowywanie i realizacja nowych form samokształcenia kadr pedagogicznych w zakresie zagadnień politycznych i ideowowychowawczych przez poradnię samokształceniową dla nauczycielstwa, biblioteki i archiwum prac Ośrodka, inicjowanie wydawnictw dla potrzeb doskonalenia kadr (skrypty wykładów, broszury, publikacje).

4. Udział w opracowaniu — w oparciu o właściwe komórki Ministerstwa Oświaty programu wychowawczego Polski Ludowej i metod jego realizacji.

Organizacja Ośrodka:

§ 3. Ośrodkiem kieruje dyrektor przy współudziale Rady Pedagogicznej i kierownika administracyjnego.

§ 4. Dyrektora Ośrodka powołuje Minister Oświaty.

§ 5. Dyrektor Ośrodka jest przedstawicielem tej instytucji na zewnątrz, przełożonym grona nauczycielskiego, zwierzchnikiem personelu administracyjnego i opiekunem słuchaczy. W szczególności dyrektor:

1) jest odpowiedzialny za organizację, poziom i realizację zadań Ośrodka,

2) jest odpowiedzialny za prawidłowe wykonanie budżetu Ośrodka,

3) przedkłada Ministerstwu Oświaty do zatwierdzenia plan pracy Ośrodka i programy organizowanych przez Ośrodek zjazdów i konferencyj,

4) składa Ministerstwu Oświaty sprawozdania z poszczególnych akcji doraźnych oraz ogólne sprawozdanie z prac Ośrodka za ubiegły rok szkolny,

5)angażuje odpowiednich wykładowców stałych i prelegentów za zgodą Ministerstwa Oświaty,

6) zarządza majątkiem Ośrodka.

§ 6. Stały personel naukowy Ośrodka jest powoływany przez Ministra Oświaty na wniosek dyrektora Ośrodka. Wymiar godzin nauczania i innych czynności pedagogicznych dyrektora i personelu naukowego określa Minister Oświaty.

§ 7. Kierownika administracyjnego Ośrodka powołuje na wniosek dyrektora Ministerstwo Oświaty. Kierownik administracyjny jest odpowiedzialny za gospodarkę Ośrodka.

Poz. 9.

OKÓLNIK Nr 16

MINISTERSTWA OŚWIATY

z dnia 20 czerwca 1948 r.
(VI W-1240/48)
w sprawie HYMNU NARODOWEGO

Ministerstwo podaje niniejszym tekst literacki i muzyczny Hymnu Narodowego „Jeszcze Polska nie zginęła" w układzie jednogłosowym, jako jedynie odtąd obowiązujący wszystkie szkoły.

Harmonizacja chóralna podana będzie po ustaleniu oddzielnym postanowieniem.

Jednocześnie uchyla się okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 października 1926 roku (Nr O. Prez. 11501/26) — (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 191), jak również okólnik z dnia 2 kwietnia 1927 roku (Nr O. Prez-2040/27) — (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 9O).
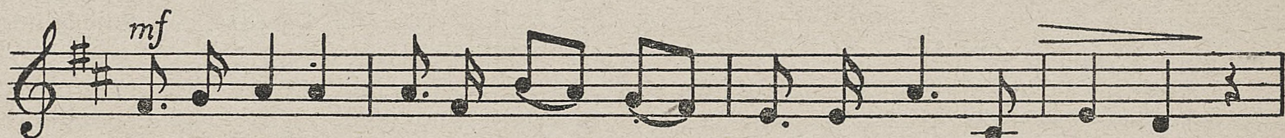
Minister Oświaty
w z. **E. Krassowska**
Podsekretarz Stanu

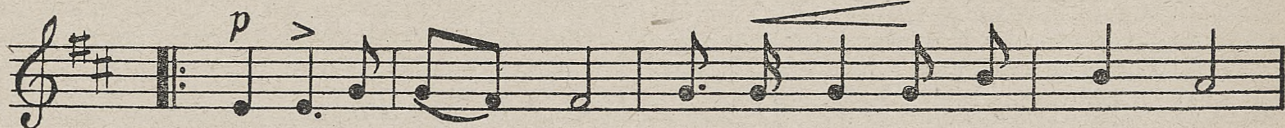
HYMN NARODOWY

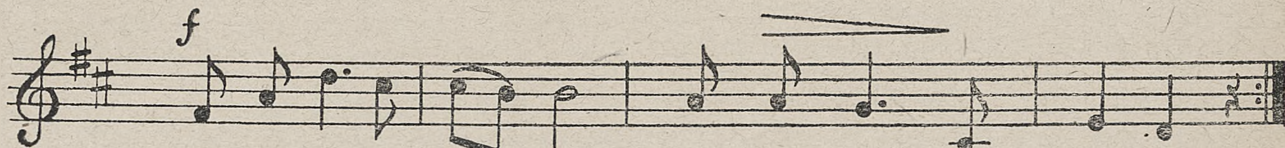
Tempo mazurka

Słowa Józefa Wybickiego 1797 r.
Autor melodii nieznany

2.
Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte.
jak zwyciżać mamy
Marsz ,marsz j. w.

3.
Jak Czarniecki do Poznania
po szwedzkim zaborze,
dla ojczyzny ratowania
wrócim się przez morze.
Marsz, marsz j. w.

4.
Już tam ojciec do swej Basi
mówi zapłakany:
słuchaj jeno, pono nasi
biją w tarabany
Marsz, marsz j. w.

Poz. 10.

OKÓLNIK MINISTERSTWA OŚWIATY

z dnia 19 grudnia 1948 r.

w sprawie uposażenia pracowników państwowej administracji cywilnej.

Ministerstwo Oświaty przesyła w załączeniu okólnik Ministra Skarbu Nr D. III. 12869/2/48 z dnia 19 grudnia 1948 r. w sprawie uposażenia pracowników państwowej administracji cywilnej od dnia 1 stycznia 1949 r. Równocześnie przesyła się nową tabelę stanowisk we władzach i urzędach podległych Ministrowi Oświaty. Okólnik Ministra Skarbu oraz nowa — obowiązująca od dnia 1 stycznia 1949 r. — tabela stanowisk odnoszą się do funkcjonariuszów administracyjnych w Kuratoriach, Inspektoratach, szkołach średnich, szkołach wyższych akademickich i zawodowych oraz Instytutach, Bibliotekach i zakładach naukowo-badawczych. Okólnik powyższy i tabela stanowisk nie mają zastosowania do pracowników pomocniczych naukowo-technicznych, którzy podlegają wprawdzie ustawie o państwowej służbie cywilnej, ale uposażenie pobierają według zasad przewidzianych dla państwowych pracowników nauki podanych w oddzielnym okólniku.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Oświaty poleca niezwłocznie do sporządzenia list płac dla pracowników administracyjnych na miesiąc styczeń 1949 r. tak aby pracownicy ci pobory styczniowe otrzymali już według grup przewidzianych w nowej tabeli stanowisk i według kwot określonych w załączonym okólniku Ministra Skarbu.

Zgodnie z zasadami, ustalonymi przez Prezesa Rady Ministrów w okólniku z dnia 19 grudnia 1948 r,, przy zaszeregowaniu pracowników administracyjnych na dzień 1 stycznia 1949 r. do nowych grup uposażenia, według których należy asygnować pobory na miesiąc Styczeń 1949 r., kierować się należy następującymi wytycznymi:

I. Wszyscy pracownicy administracyjni zostają zaliczeni z dniem 1 stycznia 19949 r. do tych grup uposażenia, które posiadają w dniu 31 grudnia 1948 r. z wyjątkiem przypadków podanych poniżej w pkt. II. Jeżeli więc np. Inspektor szkolny lub wizytator okręgowy posiada obecnie V grupę uposażenia należy mu pobory służbdwe za miesiąc styczeń 1949 r. wypłacić wg. nowej również V grupy przy uwzględnieniu zmienionych kwot uposażenia zasadniczego przewidzianego w załączonym okólniku Ministra Skarbu.

II. Pracownicy, którzy posiadają w dniu 31 grudnia 1948 r. (obecnie) niższą grupę uposażenia od najniższej, przewidzianej nową tabelą stanowisk dla zajmowanego przez nich stanowiska — powinni być zaliczeni do najniższej grupy uposażenia przewidzianej w nowej tabeli stanowisk dla zajmowanego przez nich stanowiska.

Przykład: Wizytator okręgowy posiada obecnie grupę VII, nowa tabela stanowisk przewiduje dla wizytatorów okręgowych uposażenie grupy od VI do IV, wizytator ten na dzień 1 stycznia 1949 r. powinien otrzymać pobory służbowe wg. grupy VI, a przyznanie grupy wyższej niż VI należy do kompetencji Ministerstwa Oświaty w drodze awansu .

III. Nauczyciele przydzieleni do pracy administracyjnej w Kuratorium lub Inspektoracie pobierają uposażenie zasadnicze wg. grup nauczycielskich dotychczas posiadanych lub przysługujących im na 1 stycznia 1949 r. z awansu automatycznego i w kwotach określonych dla nauczycieli.

Nauczyciele przydzieleni do pracy administracyjnej w Kuratorium lub Inspektoracie a pełniący funkcje kierownicze pobierają dodatek funkcyjny przewidziany dla pracowników mianowanych na stanowiska kierownicze w administracji szkolnej. Nauczyciele przydzieleni do pełnienia funkcji instruktorów w Kuratorium lub Inspektoracie Szkolnym pobierają dodatek służbowy w kwocie 3.000 zł miesięcznie, o ile do pełnienia tych funkcji zostali przez Ministerstwo Oświaty powołani lub zatwierdzeni. Natomiast nauczycielom przydzielonym do innej pracy administracyjnej **nie należy wypłacać od dnia 1 stycznia 1949 r. dodatków służbowych** wprowadzonych uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 września 1948 r. (pismo Ministerstwa Oświaty z dn. 27.IX. 1948 r. Nr Pesz. 24272/48). Dodatki służbowe przewidziane wspomnianą uchwałą płacić należy tylko pracownikom administracyjnym płatnym z etatów administracyjnych zarówno mianowanym jak i kontraktowym.

V. Pracownicy pobierający do dnia 31 grudnia 1940 r. uposażenie ryczałtowe z wyjątkiem pracowników ryczałtowych wymienionych w pkt. IV załączonego okólnika Min. Skarbu powinni być na dzień 1 stycznia 1949 r. zaliczeni do jednej z grup uposażenia przewidzianych dla zajmowanego przez nich stanowiska. W żadnym przypadku pracownik płatny ryczałtem nie może być zaliczony do wyższej grupy od przewidzianej tabelą dla danego stanowiska (np. pracownik ryczałtowy pełniący funkcję kierownika rachuby może w zależności od wysokości pobieranego dotychczas uposażenia ryczałtowego zostać zaliczony do grupy VIII lub najwyżej VI, t.j. najwyższej grupy przewidzianej dla tego stanowiska).

VI. Kuratoria oraz wyższe szkoły akademickie i zawodowe nadeślą w terminie do dnia 15. II. 1949 r. odpisy list płacy pracowników administracyjnych za miesiąc luty 1949 r. z dokładnym wypełnieniem wszystkich rubryk list płacy.

Kuratoria nadeślą odpisy list płacy dla pracowników administracyjnych Kuratoriów i Inspektoratów bez list płac pracowników administracyjnych szkół średnich.

(—) Z. Pomianowski
Z-ca Dyrektora Departamentu

Poz. 11.

OKÓLNIK Nr 30
Ministerstwa Oświaty
z dnia 19 grudnia 1948 r.
(I Pers,-34680/48)
w sprawie uposażenia nauczycieli.

Z dniem 1 stycznia 1949 r. wejdą w życie nowe przepisy o uposażeniu funkcjonariszów państwowych, polegające na:

1) ustalaniu nowych uposażeń,

2) skoordynowaniu dotychczasowych licznych elementów uposażenia i ograniczaniu ich w zasadzie do:

a) uposażenia zasadniczego,

b) dodatków funkcyjnych lub służbowych,

c) dodatków lokalnych.

3) opodatkowaniu uposażeń.

Nowe uposażenia obejmują ekwiwalenty za zlikwidowane zaopatrzenie reglamentowane (żywnościowe i odzieżowe), ekwiwalenty związane ze zniesieniem dotacji stołówkowej oraz z wprowadzeniem opodatkowania uposażeń i zmianami niektórych cen.

Ekwiwalenty za zlikwidowane karty żywnościowe dla członków rodzin wprowadzone zostaną w drodze odpowiedniego podwyższenia zasiłków rodzinnych, wypłacanych z funduszów ubezpieczeń społecznych.

W celu umożliwienia dokonania wypłat według norm przewidzianych w omawianych przepisach w najbliższym terminie płatności uposażenia tj. 31 grudnia 1948 r. — na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1948 r. — w porozumieniu z Przewodniczącymi Komitetu Ekonomicznego R. M., Prezesem Centralnego Urzędu Planowania i Ministrem Skarbu — zarządzam, co następuje:

Okólnik niniejszy dotyczy nauczycieli.

W związku z tym, że od dnia 1 stycznia 1949 r. przestanie obowiązywać przepis ust. 2 § 23 i ust. 2 § 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 1948 r. (Dz. U.R.P. Nr 44, poz. 322), od dnia 1 stycznia 1949 r. nauczyciele, którzy obecnie pobierają uposażenie według grupy 1 w wysokości 14.000 zł na podstawie art. 12 dekretu z dnia 15 września 1948 r. o uposażeniu nauczycieli szkół państwowych i publicznych (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 313) — pobierać będą uposażenie zasadnicze takie jak wszyscy inni nauczyciele zaszeregowani do grupy I. Zasada zrównania wszystkich nauczycieli zaszeregowania do 1 grupy w odniesieniu do uposażenia zasadniczego ma zastosowanie również i do dodatku stołecznego i morskiego.

Poza tym zasady zaszeregowania nauczycieli do grup uposażenia pozostają bez zmiany.

Od dnia 1 stycznia 1949 r. przestanie obowiązywać przepis § 27 cyt. rozp. Rady Ministrów z dnia 15 września 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 44 poz. 322) o zachowaniu prawa do dodatku służbowego w razie przejścia nauczyciela ze służby nauczycielskiej do służby administracyjnej w Kuratorium oraz przepis § 20 tegoż rozporządzenia o zachowaniu prawa do awansu automatycznego przez nauczycieli przechodzących do administracji w drodze mianowania lub przeniesienia.

Poza tym zasady awansu automatycznego pozostają bez zmian.

Normy uposażenia obowiązujące od 1 stycznia 1949 r. są następujące:

Grupa	Uposażenie zasadnicze	Dodatek stołeczny	Dodatek morski
1	21.500	650	1.400
2	18.500	580	1.250
3	15.500	500	1.10
4	14.300	450	950
5	13.000	400	850
6	12.200	380	800
7	11.300	350	750

Nauczycielom pełniącym służbę w Warszawie przysługuje ponadto dodatek wyrównawczy w następującej wysokości:

w gr. uposażenia	miesięcznie zł
1	4.950
2	3.820
3	3.300
4	3.150
5	3.000
6	2.820
7	2.750

Dodatek morski przysługuje nauczycielom pełniącym służbę na obszarez miasta Elbląga, Gdańska, Gdyni, Sopotu, Szczecina oraz powiatów: elbląskiego, gdańskiego, morskiego, szczecińskiego i wolińskiego. Stosowany dotychczas na Ziemiach Odzyskanych dodatek zachodni zostaje zniesiony z dn. 31 grudnia 1948 r.

Ponadto przysługują dodatki funkcyjne pracownikom na stanowiskach kierowniczych oraz dodatki służbowe według zasad i w wysokości ustalonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 322).

W ten sposób odpadają wypłacane dotychczas: dodatki aprowizacyjne oraz wszelkie „dodatki specjalne".

Poczynając od dnia 1 stycznia 1949 r., ustala się następujące stawki miesięcznego wynagrodzenia za godzinę tygodniową nadliczbową i kontraktową w poszczególnych rodzajach szkół:

Typ szkoły	Stawka za Godz. nadliczbowe	Stawka za Godz. kontraktowe
1. Przedszkola	200	200
2. Powszechne od I do VI klasy	220	—
3. Powszechne w VII klasie	320	400
4. Średnie ogólnokształcące	320	400
5. Zakłady kształcenia Nauczycieli	400	520
6. Zawodowe:		
a) Instruktorzy (asystenci)	280	500
b) nauczyciele I i II kategorii przedmiotów	400	500
c) nauczyciele III i IV kategorii przedmiotów	400	760
d) wybitni specjaliści	400	960
7. Oświata i kultura dorosłych:		
a) w zakresie szkoły powszechnej	220	320
b) w zakresie szkoły średniej	320	420

Nauczyciele szół powszechnych zatrudnieni w niepełnym wymiarze godzin otrzymują wynagrodzenie za każdą faktycznie odbytą godzinę nauki w wysokości 55 zł.

Wynagrodzenie za czynności dodatkowe (wychowawstwo klasowe, opieka nad gabinetem, biblioteką, organizacją uczniowską) asygnować należy według stawki dotychczasowej t.j. po 180 zł miesięcznie za każdą dodatkową czynność.

Dotychczasowa dopłata zakładów pracy w wysokości złotych 600 względnie zł 800 — miesięcznie na pracownika, przeznaczana dotychczas na zakup żywności do stołówki, została z dniem 1 stycznia 1949 r. włączona — wraz z innymi ekwiwalentami — do płacy zasadniczej (podstawowej) pracowników.

Pracownik zamierzający po 1 stycznia 1949 r. korzystać ze stołówki, winien równocześnie ze zgłoszeniem chęci korzystania ze stołówki zadeklarować do kasy stołówkowej co najmniej 670 zł miesięcznie. Suma ta winna być potrącona przy najbliższej wypłacie uposażenia. Zainteresowani pracownicy mogą ustalić wyższe opłaty za korzystanie ze stołówki, w zależności od poziomu wyżywienia, jaki zechcą sobie zapewnić.

Obowiązki zakładów pracy w zakresie stołówek polegać będą po 1. I. 1949 r. jedynie na oddaniu na stołówkę odpowiednio urządzonego lokalu i pokrywaniu kosztów administracyjnych i rzeczowych według obecnie obowiązujących norm, w przypadku gdy co najmniej stu pracowników zakładu wyrazi chęć korzystania ze stołówki. Zakład pracy nie może przeznaczać żadnych środków pieniężnych na zakup żywności dla stołówek.

Wydatki rzeczowe i administracyjne stołówek wraz z wydatkami osobowymi personelu stołówek winny być pokrywane z kredytów budżetu Państwa § 2 d, poz. 4 — stołówki pracownicze.

Od uposażenia należy przy wypłacie potrącić państwowy podatek od wynagrodzeń według następującej skali:

Miesięczne wynagrodzenie w złotych ponad	do	stopa %
13.000	14.000	0,75
14.000	15.000	1
15.000	17.000	2
17.000	19.000	3
19.000	21.000	4
21.000	23.000	5
23.000	25.000	6
25.000	28.000	7
28.000	31.000	8
31.000	34.000	9
34.000	38.000	11
38.000	42.000	13
42.000	50.000	15
50.000	60.000	17
60.000	70.000	19
70.000	80.000	21
80.000	100.000	23

Równocześnie załącza się okólnik Ministerstwa Skarbu, ustalający zasady opodatkowania oraz zasady obowiązku społecznego oszczędzania. Potrącenia z tych tytułów winny być uwidocznione w kartach uposażeń i w listach płac.

Minister:
(—) **Dr St. Skrzeszewski**

Ministerstwo Oświaty

TABELA STANOWISK

Kolejność	Stanowisko służbowe (tytuł)	Grupa uposażenia miesięcznego
	2. Władze i Urzędy bezpośrednio podległe.	
10.	Młodszy woźny	XII—XI
1.	Kurator Okręgu Szkolnego	III—I
2.	Naczelnik Wydziału, Starszy Inspektor	V—IV
3.	Wizytator	VI—IV
4.	Kierownik Oddziału, Inspektor	VI—V
5.	Radca	VI—V
	Kierownik Rachuby	VII—VI
6.	Referendarz	VIII—VI
7.	Kierownik Kanc. Ogóln., Skarbnik (Kasjer), Starszy Rachmistrz, Podreferendarz, Stenotypistka	IX—VIII
8.	Sekretarz (Adm., Rach., Techn.)	X—VIII
	Kreślarz	X—VII
	Starszy Rejestrator	IX—VIII
9.	Magazynier, Maszynistka	XI—VIII
	Rachmistrz, Rejestrator, Kancelista, Telefonista	XI—IX
10.	Starszy woźny, stylotypista	X—IX
11.	Woźny	XI—X
12.	Młodszy woźny	XII—XI
	3. Władze i urzędy pośrednio podległe.	
1.	Inspektor Szkolny	VI—IV
2.	Podinspektor Szkolny	VII—VI
3.	Instruktor	VII—VI
4.	Referendarz	VIII—VI

5. Kierownik Sekretariatu Inspektoratu Szkolnego	VIII—VII
6. Sekretarz (Adm., Rach.)	X—VIII
Starszy Rejestrator	IX—VIII
7. Maszynistka	XI—VIII
Rachmistrz, Rejestrator, Kancelista	XII—IX
8. Starszy woźny	X—IX
9. Woźny	XI—X
10, Młodszy woźny	XII—XI

4. Personel administracyjny szkół wyższych.

1. Dyrektor administracyjny	IV—II
2. Kierownik Sekretariatu	VII—V
3. Radca	VII—V
Kwestor	VI—V
Zarządca Klinik	VIII—VI
4. Referendarz, Kierownik Rachuby	VIII—VI
5. Kierownik Kancelarii Ogólnej, Skarbnik (Kasjer), Podreferendarz, Starszy Rachmistrz, Intendent	IX—VIII
6. Sekretarz (Administr., Rachunkowy, Techniczny	X—VIII
Starszy Rejestrator	IX—VIII
7. Magazynier, Maszynista	XI—VIII
Rachmistrz, Rejestrator, Kancelista, Telefonista	XII—IX
8. Starszy woźny	X—IX
9. Woźny	XI—X
10. Młodszy woźny	XII—XI

Poz. 12.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU
z dnia 19 grudnia 1948 r.
(Nr dz. D.III. 12869/2/48)
w sprawie uposażenia pracowników państwowej administracji cpwilnej.

Z dniem 1 stycznia 1949 r. wejdą w życie nowe przepisy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych, polegające na:

1) ustaleniu nowych uposażeń,

2) skoordynowaniu dotychczasowych licznych elementów uposażenia i ograniczenia ich w zasadzie do:

a) uposażenia zasadniczego,

b) dodatków funkcyjnych lub służbowych,

c) dodatków lokalnych,

3) opodatkowania uposażeń.

Nowe uposażenia obejmują ekwiwalenty za zlikwidowane zaopatrzenie reglamentowane (żywnościowe i odzieżowe), ekwiwalenty związane ze zniesieniem dotacji stołówkowej oraz z wprowadzeniem opodatkowania uposażeń i zmianami niektórych cen.

Ekwiwalenty za zlikwidowane karty żywnościowe dla członków rodzin wprowadzone zostaną w drodze odpowiedniego podwyższenia zasiłków rodzinnych wypłacanych z funduszów ubezpieczeń społecznych.

W celu umożliwienia dokonania wypłat, wg. norm przewidzianych w omawianych przepisach, w najbliższym terminie płatności uposażenia, t.j. 31 grudnia 1948 r., — na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1948 r. w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Ekonomicznego R. M. i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania — zarządzam co następuje:

I. W związku z wydanym równocześnie okólnikiem Obywatela Prezesa Rady Ministrów w sprawie zaszeregowania pracówników państwowej administracji cywilnej do nowych grup uposażenia. Zaznaczam, że o ile w poszczególnych jednostkach organizacyjnych zaszeregowanie nie mogłoby być dokonane w ciągu grudnia r.b., to pracownikom zaszeregowanym do nowych grup uposażenia winno być uposażenie w dniu 31 grudnia 1948 r. wypłacone zaliczkowo według norm dotychczasowych, uzupełniona zaś do nowych norm w ciągu stycznia 1949 r. po dokonaniu zaszeregowania.

II. Normy uposażenia obowiązujące od 1 stycznia 1949 r. są następujące:

Grupa uposaż.	Uposażenie zasadnicze	Dodatek stołeczny	Dodatek morski
	m i e s i ę c z n i e w z ł o t y c h		
I	37.000	750	1.700
II	34.000	750	1.700
III	26.000	750	1.700
IV	21.500	630	1.400
V	18.600	580	1.400
VI	15.700	580	1.250
VII	13.700	500	1.100
VIII	12.200	450	950
IX	11.000	400	850
X	10.000	380	800
XI	9.300	350	750
XII	8.800	320	700

Dodatek stołeczny przysługuje pracownikom pełniącym służbę w Warszawie.

Dodatek morski przysługuje pracownikom pełniącym służbę na obszarze miast: Elbląga, Gdańska, Gdyni, Sopot i Szczecina oraz powiatów: elbląskiego, gdańskiego, morskiego, szczecińskiego i wolińskiego. Stosowany dotychczas na Ziemiach Odzyskanych dodatek zachodni zostaje zniesiony z dniem 31 grudnia 1948 r.

Pracownikom państwowej administracji cywilnej pełniącym służbę w Warszawie przysługują poniższe dodatki wyrównawcze:

Grupa uposaż.	III instancja	I i II inst.
I	7.230	3.000
II	7.000	2.800
III	6.750	2.600
IV	4.950	2.450
V	3.720	2.300
VI	3.520	2.200
VII	3.300	2.100
VIII	3.150	2.000
IX	3.000	1.900
X	2.820	1.800
XI	2.750	1.700
XII	2.680	1.600

Ponadto pracownikom przysługują dodatki funkcyjne według zasad i wysokości ustalonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 1948 r. (Dz. U.R.P. Nr 44, poz. 32) oraz dodatki służbowe według zasad i wysokości ustalonej uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 września 1948 r.

Zmiany oraz uzupełnienia w przepisach o dodatkach funkcyjnych i służbowych dokonane zostaną w późniejszym terminie z tym, że obowiązywać będą od dnia 1 stycznia 1949 r.

Dodatki reprezentacyjne (związane z pełnieniem urzędu) wynoszą:

dla wojewodów . . . . . zł 12.000.— mies.
dla wicewojewodów . . . „ 8.000.— „
dla starostów . . . . . „ 8.000.— „
dla wicestarostów . . . . „ 5.000.— „

W ten sposób zlikwidowane zostają wypłacane dotychczas dodatki wyrównawcze, wyrównania ryczałtowe z tytułu wysokich kwalifikacji, dodatki aprowizacyjne, dodatki odzieżowe dla dyrektorów i wicedyrektorów departamentów oraz wszelkie „dodatki specjalne“.

III. Dotychczasowa dopłata zakładów pracy w wysokości złotych 600 względnie złotych 800 miesięcznie na pracownika, przeznaczana dotychczas na zakup żywności do stołówki, została z dniem 1 stycznia 1949 r. włączona w raz z innymi ekwiwalentami — do płacy zasadniczej (podstawowej) pracowników fizycznych i umysłowych.

Pracownik, zamierzający po 1 stycznia 1949 roku korzystać ze stołówki, winien równocześnie ze zgłoszeniem chęci korzystania ze stołówki zadeklarować do kasy stołówkowej co najmniej 670 zł miesięcznie. Suma ta winna być potrącona przy najbliższej wypłacie uposażenia. Zainteresowani pracownicy mogą ustalić wyższe opłaty za korzystanie ze stołówki, w zależności od poziomu wyżywienia, jaki zechcą sobie zapewnić.

Obowiązki zakładów pracy w zakresie stołówek polegać będą po 1.I. 1949 r. jedynie na oddaniu na stołówkę odpowiednio urządzonego lokalu i pokrywaniu kosztów administracyjnych i rzeczowych według obecnie obowiązujących norm, w przypadku gdy co najmniej stu pracowników zakładu wyrazi chęć korzystania ze stołówki. Zakład pracy nie może przeznaczyć żadnych środków pieniężnych na zakup żywności dla stołówki.

Wydatki rzeczowe i odministracyjne stołówek wraz z wydatkami osobowymi personelu stołówek winny być pokrywane z kredytów budżetu Państwa § 2 d, poz. 4 — stołówki pracownicze.

Do pracowników płatnych ryczałtowo stosować należy następujące normy:

Pracownikami ryczałtowo płatnymi mogą być jedynie pracownicy zaangażowani na podstawie umowy służbowej, a pełniący czynności nie mające analogii z normalnymi czynnościami służbowymi, spełnianymi przez pracowników administracji państwowej. Do takich pracowników zalicza się przede wszystkim: rzemieślników, szoferów, sprzątaczki, dozorców i robotników (płatnych przeważnie z kredytów rzeczowych budżetu Państwa).

Wymienionym niżej typowym pracownikom płatnym ryczałtowo, a zatrudnionym w pełnej ilości godzin, przysługuje następujące wynagrodzenie brutto:

L. p.		w mieście Warszawie	W miejscowościach w których przysługuje dod. morski	Na pozostałych terenach
1.	goniec, sprzątaczka, robotnik niewykwalifikowany przy pracy lekkiej	10.250	8.900	8.500
2.	robotnik niewykwalifikowany przy pracy ciężkiej stróż (dozorca)	11.000	9.600	9.100
3.	praczka	12.000	10.550	10.000
4.	pomoc rzemieślnika gospodarczego	12.000 13.150	10.550 — 11.650	10.000 — 11.000
5.	rzemieślnik gospodarczy	14,600 16.000	13.000 — 14.300	12.300 — 13.500
6.	kierownicy i personel obsługi garażowej i warsztatowej	Płace opierają się na systemie wynagrodzenia godzinowego oraz na systemie premiowym. Regulamin płac zostanie podany oddzielnie do wiadomości i stosowania. W najbliższym terminie płatności tj. 31 grudnia 1948 r., kierowcom i pracownikom samochodowym należy wypłacić zaliczkę na poczet poborów styczniowych w wysokości wynagrodzenia grudniowego zwiększonego o kwotę zł. 2.500.— Wypłata wynagrodzenia w dn. 1. 2. 1949 r. winna być dokonana wyłącznie w oparciu o wymieniony regulamin.		

Pracownikom ryczałtowym wymienionym w powyższej tabeli w pp. od 1 do 5, a zatrudnionym w III instancji, należy wypłacić wynagrodzenie według stawek podanych dla miasta Warszawy zwiększając je o zł 1.200.

Poza wymienionymi wyżej pracownikami mogą być zaliczani do pracowników ryczałtowych pracownicy-specjaliści, angażowani nie na stałe stanowiska służbowe, bądź zatrudniani w niepełnym wymiarze godzin.

Wynagrodzenie ryczałtowe winno zawierać w jednej sumie całość wynagrodzenia pieniężnego wraz z dodatkami, z ewentualnym wliczeniem do ryczałtu należności za godziny nadliczbowe pracy oraz za koszty podróży służbowych, diet i noclegi, o ile w umowie służbowej przewidziane z góry zaangażowanie do prac w godzinach nadliczbowych lub stałe wyjazdy. W stosunku do pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin pracy stosuje się zmniejszone wynagrodzenie ryczałtowe.

Wymiar wynagrodzenia ryczałtowego należy w zasadzie uzależnić od wysokości uposażenia przysługującego pracownikowi państwowemu pozostającemu w publiczno-prawnym w stosunku służbowym o takich samych kwalifikacjach zawodowych.

Dotychczasowe odchylenie 25%-we na korzyść wynagrodzenia ryczałtowego nie ma nadal zastosowania.

V. Od uposażenia należy przy wypłacie potrącić państwowy podatek od wynagrodzeń według następującej skali:

Miesięczne wynagrodzenie w złotych		stopa %
13.000	14.000	0,75
14.000	15.000	1
15.000	17.000	2
17.000	19.000	3
19.000	21.000	4
21.000	23.000	5
23.000	25.000	6
25.000	28.000	7
28.000	31.000	8
31.000	34.000	9
34.000	38.000	11
38.000	42.000	13
42.000	50.000	15
42.000	50.000	15
50.000	60.000	17
60.000	70.000	19
70.000	80.000	21
80.000	100.000	23

Równocześnie zostanie wydany okólnik Ministerstwa Skarbu, który ustali zasady opodatkowania oraz zasady obowiązku społecznego oszczędzania. Potrącenia z tych tytułów winny być uwidocznione w kartach uposażeń i w listach płac.

Minister Skarbu:

Poz. 13.

OKÓLNIK Nr 224
Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkriego
z dnia 4 listopada 1948 r.
(Nr O.-30210/48)
w sprawie leczenia zębów.

W związku z pismem Ministerstwa Oświaty z dnia 29.X. 1947 r. za Nr LI-H-3034/47 i z dnia 2. IX. 1948 r. za Nr I-Pers.-21133/48 lekarze-dentyści szkolni obowiązani są przyjmować młodzież w szkolnych gabinetach dentystycznych albo też w ośrodkach zdrowia. Szkolny gabinet dentystyczny powinien służyć kilku najbliższym terenowo szkołom bez różnicy typu szkoły, a więc w szkołach średnich ogólnokształcących może być przyjmowana młodzież ze szkół zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli i innych. Gabinet taki może być obsługiwany przez jednego lekarza-dentystę albo przez dwóch, a nawet i trzech, stosownie do miejscowych warunków.

Wobec powyższego dyrektorzy szkół w porozumieniu z wizytatorem higieny i przy udziale szkolnych lekarzy-dentystów mogą organizować takie szkolne gabinety dentystyczne, co już w wielu szkołach ma miejsce. Kuratorium w miarę możności przychodzi z pomocą. Wobec wysokich kosztów i trudności nabycia wielu narzędzi dentystycznych, wskazene jest łączenie przynajmniej dwóch szkół w ręku jednego lekarza-dentysty.

W Łodzi szkoły, które nie uzyskają przydziału do szkolnego gabinetu dentystycznego, będą przydzielone do Kliniki Stomatologicznej, o czym zostanie wydany specjalny komunikat.

Dyrekcje szkół, położonych w miejscowościach, gdzie nie ma szkolnych gabinetów dentystycznych ani tam, gdzie nie jest możliwe przyjmowanie całej młodzieży w istniejącym gabinecie dentystycznym, mogą wystąpić do Kuratorium z wnioskiem o zawarcie umów z lekarzami-dentystami o przyjmowaniu młodzieży szkolnej w gabinetach prywatnych pod warunkiem wyznaczenia przez lekarzy-dentystów osobnych godzin na przyjęcie młodzieży szkolnej.

Rozkład przyjęć młodzieży szkolnej przez lekarza-dentystę powinien być wywieszony w gabinecie przyjęć i podany do wiadomości Dyrekcji szkoły, która go prześle do Kuratorium. Ministerstwo podaje: „Dyrekcja szkoły winna dołożyć starań, aby młodzież szkolna wykorzystała wyznaczone godziny przyjęć lekarza-dentysty". Chodzi tu o ścisłe trzymanie się przez lekarza-dentystę podanych godzin przyjęć, a także i o pełne wykorzystanie przez młodzież możliwości leczenia zębów.

Ministerialny cennik za leczenie zębów obowiązuje bezwzględnie wszystkich lekarzy-dentystów z wyjątkiem tych szkół, które mają ustalony z Kuratorium niższy cennik.

Ceny są następujące:

plomba bez leczenia	100—150 zł.
leczenie zęba z plombą	200—250 zł.
usunięcie zęba bez znieczulenia	bezpłatnie
usunięcie zeba ze znieczuleniem	150—250 zł.
leczenie dziąseł	100 zł.

W gabinetach szkolnych opłaty detystyczne są pobierane przez kancelarię szkoły (w oddzielnym kwitariuszu).

Opłaty mogą być używane na materiały i urządzenia gabinetu dentystycznego, na pokrycie kosztów leczenia zębów przez młodzież niezamożną, na opłatę pomocy technicznej w większych gabinetach.

Projekt wydatkowania opłat dentystycznych-lekarz dentysta uzgadnia z Dyrekcją szkoły i wyliczenie się z dochodów i wydatków należy podać w sprawozdaniach z pracy, składanych do Kuratorium. Lekarze-dentyści przyjmujący w gabinetach prywatnych pobierają opłaty za plomby jako zwrot kosztów za używane materiały dentystyczne. Proszeni są o zakładanie plomb trwałych i właściwych danemu rodzajowi zniszczenia zęba i o nie przekraczanie cennika, na co się niejednokrotnie uskarża młodzież. Stwierdzenie przekroczenia cennika może być powodem do natychmiastowego rozwiązania umowy o pracę.

O ile młodzież nie może opłacać za leczenie zębów, a dochody gabinetu szkolnego nie pozwalają na pokrycie tego deficytu, albo też młodzież się leczy u dentysty, przyjmującego w gabinecie prywatnym, Dyrekcja szkoły może pokryć koszta leczenia zębów z sum, przyznawanych na leczenie niezamożnej młodzieży, albo też wystąpić do Kuratorium z wnioskiem o przyznanie kredytów na ten cel. Dotyczy to przede wszystkim młodzieży z Zakładów Kształcenia Nauczycieli.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) mgr. E. Seniów

Poz. 14.

OKÓLNIK Nr 231
Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego z dnia 12 listopada 1948 r. (Nr O-31173/48)
w sprawie inwentaryzacji ruchomości.

W związku z wpływającymi potwierdzeniami odbioru mebli szkolnych, pomocy naukowych i map i podawaniem pozycji ksiąg inwentarzowych, pod którymi te ruchomości są zainwentaryzowane, Kuratorium przypomina, że jest **niedopuszczalne** zapisywanie w księgach inwentarzowych większej ilości jednakowych przedmiotów pod jedną pozycją i numerem.

Każdy przedmiot winien posiadać **oddzielny numer,** który trwałą farbą lub przez wypalenie cechownicą musi być umieszczony na właściwym przedmiocie.

Polecam Dyrekcjom (Kierownictwom) szkół i Domów Dziecka, którzy dotychczas błędnie prowadzili księgi inwentarzowe o wprowadzenie odpowiednich poprawek.

Równocześnie przypominam okólnik Kuratorium Okręgu Szkolnego z dnia 2.VII. 1948 r. Nr 151.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) mgr. E. Seniów

Poz. 15.

OKÓLNIK Nr 238
Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego z dnia 30 listopada 1948 r. (Nr V-32523/48)
w sprawie czasopism przedmiotowych.

Na skutek pisma Ministrestwa Oświaty z dnia 17.IV. Nr VI-O-1036/48 Kuratorium zaleciło okólnikiem swym z dnia 5.V. 1948 r. Nr O-10637[48 Ob. Ob. Inspektorom Szkolnym i Dyrektorom szkół opiekę nad rozprowadzeniem i należytym wykorzystaniem wydawanych przez Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych czasopism przedmiotowych. Biorąc pod uwagę dotychczasowy stan prenumerat i informacje P.Z.W.S., stwierdzam, że zalecenie to nie zostało wykonane w całej rozciągłości.

Ministerstwo Oświaty powiadomiło Kuratorium pismem swym z dnia 19.IX. 1948 r., że stosowany w bieżącym roku kalendarzowym system rozprowadzenia czasopism i przesyłanie szkołom egzemplarzy bezpłatnych, które miało na celu jak najszersze ich spopularyzowanie, kończy się z dniem 31.XII. 1948 r.

W związku z tym i z uwagi na znaczenie, jakie Ministerstwo Oświaty przypisuje czasopismom przedmiotowym, jako jednej z najbardziej masowych form pomocy metodycznej oraz ideowo-politycznej, polecam Ob. Ob. Inspektorom Szkolnym i Dyrektorom Szkół dołożyć wszelkich starań, aby wszystkie szkoły, zarówno ogólnokształcące jak i zawodowe na terenie Okręgu, od dnia 1.I. 1949 r. zaprenumerowały następujące czasopisma:

1) Polonistyka,
2) Wiadomości historyczne,
3) Polska i świat współczesny,
4) Geografia w szkole,
5) Biologia w szkole,
6) Fizyka i chemia,
7) Matematyka,
8) Język rosyjski,
9) Z Polski i ze świata.

Prenumeraty zgłaszać należy pod adresem: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa, Pl. Dąbrowskiego 8, konto w P.K.O Nr I-690. Roczna prenumerata czasopism 1—8 wynosi 145 zł., dwutygodnika „Z Polski i ze świata" — 160 zł.

Każda szkoła powinna prenumerować komplet czasopism dla biblioteki nauczycielskiej. Niezależnie od tego należy zalecić nauczycielom — specjalistom poszczególnych przedmiotów nauczania prenumeratę odpowiedniego czasopisma oraz interesować się w jakim stopniu nauczyciele korzystają z wymienionych czasopism.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Mgr. E. Seniów

Poz. 16.

OKÓLNIK Nr 248
Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego
z dnia 10 grudnia 1948 r.
(Nr VI.-31806/48)

w sprawie instrukcji o zasadach organizacji i pracy komisji kwalifikacyjnej do opieki nad dzieckiem i młodzieżą.

Na podstawie pisma Ministrestwa Oświaty z dnia 13 listopada 1948 r., Nr VII. Op.-3366/48 w sprawie przedmiotowej Kuratorium wprowadza następujące zmiany w instrukcji przesłanej w załączeniu do okólnika Nr 51 z dnia 11 kwietnia 1948 r. L. dz. VI.-7426/48: po wyrazach:

1) do ust. 2 punkt d — „dwóch przedstawicieli miejscowego społeczeństwa" należy dopisać: „powołanych przez właściwą terenowo Radę Narodową" a resztę poprzedniego tekstu (umieszczonego w nawiasach) należy skreślić.

2) do ust. 4 punkt d — po wyrazach „dwóch przedstawicieli miejscowego społeczeństwa" należy dopisać: „powołanych przez Miejską Radę Narodową m. Łodzi" a wyrazy „wybiera Komisja" należy skreślić.

Kuratorium prosi Ob. Ob. Inspektorów Szkolnych o możliwie bezzwłoczne wystąpienie do Prezydiów terenowo właściwych Rad Narodowych z wnioskiem o delegowanie ich przedsitawicieli do Komisji i przeprowadzenie zmiany składu osobowego Komisji stosownie do w. p. zmian w instrukcji.

Naczelnik Wydziału:
(—) K. Pietrasiak

Poz. 17.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 5 lipca 1948 r.
(Nr LF-5175/48)

w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla specjalnych poborów czynszów i należności dodatkowych.

Ministerstwo Oświaty komunikuje, że w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Odbudowy z dnia 31.III. 1948 r. Nr 4 zostało ogłoszone zarządzenie Ministrów: Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych i Odbudowy z dnia 23.II. 1948 r. w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla specjalnych poborów czynszów i należności dodatkowych.

W dzienniku tym ponadto zostały ogłoszone:

1) zarządzenie z dnia 31.III. 1948 r. w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla specjalnych poborców czynszów i należności dodatkowych na terenie miasta st. Warszawy;

2) okólnik Nr 11 z dnia 31.III. 1948 r. w sprawie opłat czynszowych i należności dodatkowych w nieruchomościach państwowych i przez Państwo administrowanych;

3) okólnik Nr 12 z dnia 31.III. 1948 roku o administratorach i dozorcach domowych w budynkach państwowych i przez Państwo administrowanych;

W myśl § 1 (R) cyt. wyżej okólnika Nr 11 przepisy rachunkowo-kasowe dla specjalnych poborców czynszów i należności dodatkowych stosuje się do nieruchomości:

a) stanowiących własność Skarbu Państwa,
b) pozostających pod zarządem państwowym,
c) przez Skarb Państwa wynajętych,

a w szczególności do:

1) budynków, przydzielonych na pomieszczenie władz, urzędów i instytucji państwowych, o ile w budynkach znajdują się mieszkania dla pracowników państwowych,

2) budynków, zarządzanych przez władze, urzędy i instytucje państwowe, a przeznaczonych na mieszkania dla pracowników państwowych,

3) zabudowań gospodarczych, ogrodów, sadów, parceli i placów niezabudowanych, oddanych w dzierżawę jako czasowo zbędnych do użytku władz państwowych.

Właściwymi władzami terenowymi Ministerstwa Odbudowy w zakresie ogólnego zarządu nieruchomościami państwowymi są:

a) na terenie powiatu (miasta wydzielonego) — Starosta Powiatowy, którego organem jest Referat Odbudowy (Powiatowe Biuro Odbudowy — Architekt Powiatowy),
b) na terenie miasta st. Warszawy — z ramienia Ministerstwa Odbudowy — Zarząd Nieruchomości Państwowych na m. st. Warszawę.

Z-ca Dyrektora Departamentu:
(—) Wł. Ożga

OKÓLNIK Nr 240
Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego
z dnia 4 grudnia 1948 roku
(Nr BF. 16845/48
w sprawie mieszkań służbowych.

Podając powyższy komunikat Ministerstwa Oświaty do wiadomości i stosowania, Kuratorium uchyla zarządzenie swego okólnika Nr 139 z dnia 19.VI. b.r. w sprawie komornego za mieszkania służbowe.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Mgr. E. Seniów

Poz. 18.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 19 października 1948 r.
(Nr I PB-27262/48

w sprawie pokrywania kosztów noclegów i wyżywienia uczestników konferencji i zjazdów.

Biuro Kontroli przy Radzie Państwa stwierdziło w wyniku przeprowadzonej kontroli fakt pokrycia kosztów noclegu i wyżywienia uczestników konferencji organizowanej na zarządzenie Ministra, z niewłaściwego tytułu budżetowego i w wysokości nie znajdującej uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawnych.

W związku z powyższym Ministerstwo Oświaty przypomina, że koszty noclegów i wy-

żywienia uczestników konferencji i zjazdów mogą być pokrywane z kredytów przeznaczonych na konferencje (§ 19) z zastrzeżeniem nie wypłacania zainteresowanym diet i zwrotu kosztów noclegu.

Ministerstwo zwraca również uwagę na niedopuszczalność pokrywania z kredytów przeznaczonych na zjazdy i konferencje wydatków na bilety teatralne lub kinowe, kosztów wystawnych przyjęć, przejazdów taksówkami i innych wydatków nie znajdujących uzasadnienia w obowiązujących przepisach i niedopuszczalnych z punktu widzenia celowej i oszczędnej gospodarki budżetowej. Organizatorzy zjazdów, konferencji i kursów winni stosowania niewłaściwych praktyk w tym zakresie pociągani będą do surowej odpowiedzialności służbowej, a niezależnie od tego zobowiązani zostaną do pokrycia nieuzasadnionych wydatków z własnych funduszów.

Dyrektor Departamentu
(—) St. Trojanowski

Poz. 19.
KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 21 października 1948 r.
(Nr V KD-1747/48)
w sprawie książek dla szkół i instytucji oświaty dorosłych.

Ministerstwo zawiadamia, że nakładem Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych ukazały się dwa wydawnictwa: 1) Z. Karpińskiej — „W domu ojczystym"—wypisy dla kursów i szkół powszechnych dla dorosłych (cena 130 zł) oraz 2) J. Kaczanowskiej i Wł. Wejchert-Szymanowskiej — „Od niewolnictwa do wyzwolenia człowieka pracy. Cz. I Niewolnictwo" (cena 60 zł).

Oba wydawnictwa aprobowane przez Ministerstwo Oświaty przeznaczone są do użytku instytucyj i oświaty dorosłych — jako lektura dla wyższych semestrów kursów i szkół powszechnych dla dorosłych, świetlic, zespołów samokształcenia, czytelnictwa itp.

Ze względu na treść wychowawczo-społeczną obu książek Ministerstwo upoważnia Kuratoria oraz dyrekcje i kierownictwa szkół dla dorosłych do zakupna wymienionych książek w miarę posiadanych funduszów zarówno z Dz. 10, § 16, jak i funduszów samorządowych.

Dyrektor Departamentu
(—) Dr T. Pasierbiński

Otrzymują: Kuratoria Okręgów Szkolnych.

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO
z dnia 10 listopada 1948 r.
(Nr V-29075/48)
w sprawie książek dla szkół i instytucyj oświaty dorosłych.

Do
Inspektora Szkolnego
w . . . .
— do wiadomości i stosowania.

Za Naczelnika Wydziału:
(—) Mgr. M. Bartoszek
wizytator szkół

Poz. 20.
KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 23 października 1948 r.
(Nr I F-8181/48)
w sprawie regulowania wypłat kasowych.

Celem zmniejszenia nadmiernego nasilenia wypłat kasowych w niektórych dniach miesiąca operacyjnego oraz bardziej równomiernego rozłożenia tych wypłat na przestrzeni miesiąca, Ministerstwo Oświaty zgodnie z pismem Ministerstwa Skarbu z dnia 6.X. 1948 r. Nr D. III. 9281 48 zarządza, aby podległe organa asygnujące dokonywały w czasokresie 3 dni przed i 3 dnia po pierwszym dniu oraz w dniach od 12 do 18 każdego miesiąca jedynie wypłat z tytułu wynagrodzeń pracowniczych, przesuwając wypłaty z innych tytułów (t.zw. wydatków rzeczowych) na pozostałe dni miesiąca.

Ministerstwo Skarbu upoważniło skarbowe organa kasowe i kontrolerów budżetowych do odpowiedniego regulowania nasilenia wypłat.

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) Wł. Ozga

Poz. 21.
KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 28 października 1948 r.
(Nr-KD-1768/48)
w sprawie dokształcania inwalidów wojennych.

Powołując się na pismo Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 19.VI. 1948 r. Ins. 2099/3 3-8 Ministerstwo zawiadamia, że w ramach szkolenia w Państwowych Zakładach Szkolnych dla Inwalidów Wojennych przewidziane jest również dokształcanie inwalidów w zakresie szkoły powszechnej dla dorosłych.

Wobec powyższego Ministerstwo poleca Kuratoriom Okręgów Szkolnych otoczenie wymienionych form dokształcenia należytą opieką organizacyjną i pedagogiczną oraz upoważnia do przydzielenia etatów oraz godzin kontraktowych dla nauczycieli uczących w tych szkołach w ramach przydzielonych na bieżący rok budżetowy etatów i kredytów.

Według wymienionego na wstępie pisma ośrodki dokształcenia inwalidów zorganizowane zostały dotychczas w miejscowościach:

1. Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 45.
2. Wrocław, ul. Wałbrzyska 34/36.
3. Rajcza, pow. Żywiec.
4. Lębork, ul. Bol. Krzywoustego 21.

Naczelnik Wydziału
(—) Dr M. Siemiński

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO
z dnia 11 listopada 1948 r.
(Nr V-30237/48)
w sprawie dokształcenia inwalidów wojennych.

Do wiadomości i ewentualnego wystąpienia z wnioskiem w sprawie przydzielenia etatów oraz godzin kontraktowych dla nauczycieli, uczących w tych szkołach.

Naczelnik Wydziału
(—) M. Bartoszek

Otrzymują: Kuratoria Okręgów Szkolnych

Poz. 22.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 30 października 1948 r.
(Nr V KD-1787/48)

Odpis.

w sprawie opieki nad szkołami w zakładach poprawczych.

Pismem z dnia 14.X. 1948 r. L. dz. Z. P.-812 48 Ministerstwo Sprawiedliwości zwróciło się do Ministerstwa Oświaty z prośbą o roztoczenie opieki pedagogicznej nad szkolnictwem w zakładach poprawczych prowadzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

W związku z tym Ministerstwo Oświaty poleca Kuratorium Okręgów Szkolnych, na których terenie powstaną zakłady poprawcze przeznaczone dla młodocianych powyżej 14 r. życia, zorganizowanie odpowiedniego nadzoru pedagogicznego oraz wizytowanie szkół powszechnych i ewentualnie średnich dla dorosłych znajdujących się w wymienionych zakładach na równi z innymi instytucjami oświaty dorosłych tego typu.

W szczególności Ministerstwo poleca: 1) dostarczanie szkołom względnie kursom zorganizowanym przy wymienionych zakładach poprawczych odpowiednich programów nauczania, 2) dostarczenie ewentualnie posiadanych pomocy naukowych i podręczników, 3) przesyłania pism, okólników i zarządzeń Ministerstwa Oświaty odnoszących się do kształcenia młodocianych i dorosłych, 4) udzielenie pomocy w doborze odpowiednich nauczycieli o pełnych kwalifikacjach do nauczania, 5) utrzymanie stałego kontaktu z kierownictwami poszczególnych zakładów poprawczych i udzielenie pomocy w organizowaniu pracy oświatowo-kulturalnej.

Wymienione zakłady poprawcze zorganizowane zostały na razie w następujących wiejscowościach.

1) Studzieniec, pow. skierniewicki, poczta Puszcza Mariańska — okręg szkolny łódzki.

2) Kcynia, pow. szubiński, okręg szkolny pomorski.

3) Koźmin Wielkopolski, pow. krotoszyński, okręg szkolny poznański.

4) ,,Walendów", pow. błoński, poczta Nadarzyn, okręg szkolny warszawski.

Naczelnik Wydziału
(—) M. Siemieński

Otrzymują: Kuratoria Okręgów Szkolnych.

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO
z dnia 19 listopada 1948 r.
(Nr V. 30400/48)

Do
Inspektoratu Szkolnego
w . . . .

— do wiadomości i stosowania.

(—) mgr. M. Bartoszek
Naczelnik Wydziału

Poz. 23.

Odpis.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 15 listopada 1948 r.
(Nr V. KD. 1847/48)

w sprawie rozdziału taksy egzaminacyjnej.
Kuratorium Okręgu Szkolnego Gdańskiego
w Sopocie.

W odpowiedzi na pismo z dnia 26.X. 1948 r. Nr V. 20552/48 Ministerstwo wyjaśnia, że rozdziału kwot, pobieranych przez dyrekcje (kierownictwa) szkół od uczniów nowowstępujących za egzaminy wstępne, należy dokonywać w sposób następujący: całość pobieranej opłaty w wysokości, ustalonej okólnikiem Nr 26 z dnia 8 października 1948 r. (V. KD. 1667/48) w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów wstępnych i promocyjnych oraz w sprawie opłat egzaminacyjnych w powszechnych i średnich szkołach dla dorosłych, należy podzielić między egzaminatorów, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, sekretarza i woźnego szkoły w ten sposób, że każdy egzaminator otrzymuje 1 punkt, przewodniczący 1/2 punktu, sekretarz 1/4 punktu, woźny 1/4 punktu.

Opłaty egzaminacyjne. składają uczniowie bezpośrednio w kancelarii szkoły za pokwitowaniem na rachunek sum pozabudżetowych.

Naczelnik Wydziału:
(—) Dr M. Siemieński

KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 15 listopada 1948 r.
(Nr V. KD. 1847/48)
w sprawie rozdziału taksy egzaminacyjnej.

Do wiadomości i stosowania.

Naczelnik Wydziału:
(—) Dr M. Siemieński

Otrzymują: Kuratoria Okręgów Szkolnych. (bez Gdańska)

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO
z dnia 30 listopada 1948 r.
(Nr V. 32423/48)

Do wiadomości i stosowania.

Naczelnik Wydziału:
(—) Mgr. M. Bartoszek

Poz. 24.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY
z dnia 18 listopada 1948 r.
(Nr V KD-1866/48)

Wyjaśnienia w sprawie zdawania egzaminu dojrzałości w szkołach średnich dla dorosłych.

W odpowiedzi na pismo z dnia 29.X. 1948 r. Nr IV-43579/48 w sprawie proponowanej przez Kuratorium zmiany § 28 (w punkcie określającym obowiązek uzyskania oceny co najmniej

dostatecznej z każdego przedmiotu na egzaminie piśmiennym) regulaminu eksternistycznego egzaminu ukończenia 3-letniej szkoły średniej dla dorosłych — Ministerstwo zawiadamia, że nie przewiduje obecnie zmian w obowiązującym regulaminie, wprowadzonym w życie zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 11 grudnia 1947 r. (Nr V KD-1784/47).

Biorąc pod uwagę duży wysiłek, jaki muszą wkładać tak uczniowie składający całkowity egzamin eksternistyczny ze wszystkich przedmiotów, jak i nauczyciele egzaminatorzy, Ministerstwo poleca przestrzeganie przez Dyrekcję szkół średnich dla dorosłych bez uprawnień szkół państwowych w wyższym niż dotychczas stopniu zasady organizowania egzaminu dojrzałości według grup przedmiotów, jak również egzaminu z poszczególnych przedmiotów (przede wszystkim w odniesieniu do dorosłych samouków). Te dwie formy egzaminów eksternistycznych pozwalają zdającym na **planowe i równomiernie** rozłożenie pracy bez zbytniego przeciążenia, jak również na **gruntowne** przygotowanie się do egzaminu. Tym samym zdawanie egzaminu pisemnego z 3 przedmiotów sprowadza się właściwie do obowiązku złożenia egzaminu pisemnego nie z 3, lecz z 1 lub 2 przedmiotów w czasie jednej sesji egzaminacyjnej.

To stanowisko Ministerstwa winno Kuratorium wziąć również pod uwagę przy organizowaniu państwowych komisji egzaminacyjnych dla przeprowadzenia egzaminu ukończenia 3-letniej szkoły średniej dla dorosłych, a także przy **zatwierdzaniu** planu organizacji nauki w szkołach średnich dla dorosłych bez uprawnień szkół państwowych.

Naczelnik Wydziału:
(—) Dr M. Siemieński

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO

z dnia 11 grudnia 1948 r.
(Nr V-32725/48)

Dyrekcjom i kierownictwom szkół i kursów gimnazjalnych w Okręgu.

— do wiadomości i stosowania.

Naczelnik Wydziału:
(—) Mgr. M. Bartoszek

Poz. 25.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA OŚWIATY

z dnia 29 listopada 1948 r.
(Nr DSP/W/587/48)
w sprawie akcji zimowej W. F.

Ministerstwo Oświaty zawiadamia, że w okresie zimowym bieżącego roku szkolnego zostaną zorganizowane następujące kursy wychowania fizycznego dla nauczycieli i młodzieży szkolnej.

I Nauczycielskie kursy narciarskie **w czasie od 28 grudnia 1948 r. do 7 stycznia 1949 r.**

I. Kurs dla kandydatów na przodowników i instruktorów narciarskich organizowany przez Polski Związek Narciarski w Głodówce koło Bukowiny.

Uczestnicy otrzymują bezpłatnie zakwaterowanie i utrzymanie oraz zwrot kosztów podróży.

Udający się na kurs winni zabrać ze sobą narty i ekwipunek narciarski.

Zgłoszenie o przyjęcie na kurs przesyłają kandydaci za pośrednictwem swoich Kuratoriów O. S. do Polskiego Związku Narciarskiego — Komisja Wyszkoleniowa, Kraków, ul. Basztowa 6. Do zgłoszenia należy dołączyć świadectwo lekarskie stwierdzające dobry stan zdrowia.

Kurs ten obsyłają Kuratoria O. S. według następującego rozdzielnika:

Kuratorium	O. S.	Białystok	3
„	„	Gdańsk	5
„	„	Katowice	6
„	„	Kielce	4
„	„	Kraków	6
„	„	Lublin	4
„	„	Łódź	4
„	„	Olsztyn	3
„	„	Poznań	6
„	„	Rzeszów	4
„	„	Szczecin	4
„	„	Toruń	5
„	„	Warszawa	6
„	„	Wrocław	6

Ministerstwo zwraca uwagę na obowiązek wykorzystania miejsc przydzielonych Okręgom Szkolnym.

Termin przesłania zgłoszeń do Polskiego Związku Narciarskiego upływa z dniem 15 grudnia r.b. Zgłoszenie jest równoznaczne z przyjęciem na kurs. Selekcji kandydatów dokonują Kuratoria O. S. i o wyniku zawiadamiają zainteresowanych.

Ministerstwo powierza Kuratorium O. S. Krakowskiego obowiązek wyboru i przydzielenia na Kurs w Głodówce odpowiedniego prelegenta do zagadnień kulturalno-wychowawczych, który zarazem będzie organizował i prowadził świetlice.

Ministerstwo Oświaty organizuje w Szczyrku na Śląsku (st. kol. Bielsko, dojazd autobusem z dworca na miejsce):

2. Kurs sportów zimowych dla nauczycieli szkół podstawowych, absolwentów wakacyjnych kursów w. f. II i III stopnia, w dwóch grupach równoległych po 60 osób.

3. Kurs narciarski dla niekwalifikowanych nauczycieli w. f. szkół średnich, absolwentów wakacyjnego kursu w. f. I stopnia w Weyherowie — dla 60 osób.

4. Kurs narciarski dla niekwalifikowanych nauczycieli w. f. szkół średnich, absolwentów wakacyjnego kursu w. f. II stopnia w Ustce — dla 70 osób.

Uczestnicy kursów wymienionych pod 2, 3 i 4 otrzymują bezpłatne utrzymanie, zakwaterowanie i zwrot kosztów podróży III klasą pociągu osobowego.

z dniem 16. X. 1948 r.

21. Dolecka Edwarda, z Ozorkowa, p. łęczycki do Otwocka, p. warszawski, Nr pisma KOSŁ 2998/48.

z dniem 1. XI. 1948 r.

22. Górecka Bonifacja, z Gliwic, KOS Śląskie do Łodzi, szk. 105, Nr pisma KOSŁ 29770/48.

23. Pawlicka Maria, z Boguszyc, p. rawski do Chlebowa, p. łowicki, Nr pisma KOSŁ 29535/48.

24. Pawlikowska Marta, z Chyby Baranie, p, konecki, do Suliszowa, KOS Szczecin, Nr pisma KOSŁ 31000/48.

25. Kozłowska Cecylia, z Żywocina, p. piotrkowski do Wałcza, KOS Szczecin, Nr pisma KOSŁ 31619/48.

z dniem 1. XII. 1948 r.

26. Piekarska Janina, z Maluszyna, p. radomski do Sycowa, KOS Wrocław, Nr pisma KOSŁ 29189/48.

27. Rządkiewicz, Kaz., z Kutna do Państw. Lic. Wych. Przedszk. w Lubomierzu, KOS Wrocław, Nr pisma KOSŁ 31910/48.

28. Adaszewska Irena, Golin, p. koniński, KOS Poznań do Żychlina, p. Kutno, Nr pisma KOSŁ 25520/48.

29. Gałkowska Helena, z Szadek, .p. sieradzki do Dąbrowicy, p. Jelenia G., Nr pisma KOSŁ 32675/48.

Mianowania.

1. Kowalczyk Maria, Polków, p. sieradzki, mianowana dn. 1. IX. 1948 r., Nr pisma KOSŁ 25530/48.

2. Szaroń Henryka, Końskie, mianowana dn. 1.XI. 1948 r., Nr pisma KOSŁ 31909/48.

3. Kłopotowski Czesł., Łódź, mianowany kier. z urzędu Nr 6 dn. 1.XII. 1948 r., Nr pisma KOSŁ 27678/48.

4. Baranowska Helena, Łódź, 117, mianowana kier. 117 dn. 1. XII. 1948 r., Nr pisma KOSŁ 31311/48.

Stan pozasłużbowy.

1. Pressowa Klara, stan pozasł. z dn. 1. IX. 1948 r., Nr pisma KOSŁ 24247/48.

2. Szymańska Cecylia, stan pozasł. z dn. 1.X. 1948 r. Nr pisma KOSŁ 22166/48.

3. Pluskotowa Julia, stan pozasł. z dn. 2. IX. 1948 r., Nr pisma KOSŁ 26206/48.

4. Szychowa Janina, stan pozasł. z dn. 1. XI. 1948 r., Nr pisma 29141/48.

Zgon.

1. Kaczorowska Genowefa, Łódź, dn. 22 lipca 1948 r., Nr pisma 34147/48.

RUCH SŁUŻBOWY

nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących.

Przeniesienia.

1. Kaiserówna Wanda, naucz. XXII Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiona do XIV Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi z dniem 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 22938/48.

Ehrenfeudt Aniela ,naucz. XXII Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiona do XVII Państw. Gimn. i Lic. z dniem 1.IX. 48 r., Nr O. Pers. 21007/48.

3. Lubieńska Łucja, naucz. XV Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiona do I Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi z dniem 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 23212/48.

4. Domaradzka Stefania, naucz. I Gimn. i Lic. w Tomaszowie, przeniesiona do II Szkoły Ogólnokształc. rozwoj. stop. podst. i lic. w Tomaszowie od dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers-23215/48.

5. Modzelewska Janina, naucz. II Państw. Gimn. i Lic. w Tomaszowie Maz., przeniesiona do II Szkoły Ogólnokształc. rozwoj. stop. podstaw. i lic. w Tomaszowie Maz. od dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-23240/48.

6. Kaczmarczyk Anna, naucz. Państw. Gimn. w Puszczy Marian., przeniesiona do Państw. Gimn. i Lic. w Rawie Maz. z dniem 1. X. 1948 r., Nr O. Pres.-26301/48.

7. Petri Kazimierz, naucz. III Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiony do II Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi z dniem 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-22828/48.

8. Dr Madalińska Helena, naucz. XXII Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiona do V Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi z dniem 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-15960/48.

9. Markiewicz Antoni, naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Nowym Mieście, przeniesiony do Państw. Gimn. i Lic. im. Wł. Spasowskiego w Warszawie z dniem 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-24196/48.

10. Łaskawska Irena, naucz. I Państw. Gimn. i Lic. dla Dor. w Łodzi, przeniesiona do XIV Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi z dniem 1. IX. 1948 r., Nr Pers.-22939/48.

11. Jakubowska Alicja, naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Zgierzu, przeniesiona do K.O.S. Gdańskiego z dn. 31. VIII 1948 r., Nr O. Pers.-25524/48.

12. Rzutkowski Wojciech, naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Wieluniu, przeniesiony do K.O.S. Pomorskiego w Toruniu z dn .31. VIII. 1948 r., Nr O. Perz.-29243/48.

13. Jeske Jadwiga, naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Aleksandrowie, przeniesiona do K.O.S. Szczecińskiego z dn 31. VIII. 1948 r., Nr O. Pers.-26984/48.

14. Trawińska Wanda, naucz. II Państw. Gimn. i Lic. w Tomaszowie Maz., przeniesiona do K.O.S. Wrocławskiego z dn. 31. TIII. 1948 r., Nr O. Pers.-27693/48.

15. Kochanowska Halina, naucz. XXII Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiona do K.O.S. Warszawskiego z dn. 31. VIII 1948 r. Nr O. Pers.-27687/48.

16. Bielecka Jadwiga, naucz. VII Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiona do I Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-22798/48.

17. Karolewska Janina, naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Końskich, przeniesiona do P. G. i L. w Przedborzu z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 20985/48.

18. Pecykówna Janina, naucz. II. P. G. i L. w Łodzi, przeniesiona do V Państw. G. i L. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-26974/48.

19. Simla Tamara, naucz. XIX P .G. i L. w Łodzi, przeniesiona do XVIII P. G. i L. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-25631/48.

20. Góral Jadwiga, naucz. XI P. G. i L. w Łodzi, przeniesiona do IX P. G. i Lic. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948r., Nr O. Pers. 22975/48.

21. Rudziński Zygmunt, naucz. XI P. G. i L. w Łodzi, przeniesiony do XV P. G. i L. w Łodzi z dn. 1.IX. 1948 r., Nr O. Pers. 28681/48.

22. Ławrynowicz Janina, naucz. XVIII P. G. i L. w Łodzi, przeniesiona do IX P. G. i L. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-29566/48.

23. Doroszewska Maria, naucz. P. G. i Lic. w Łasku, przeniesiona do II P. G. i L. w Skierniewicach z dn. 14. XI. 1948 r., Nr O. Pers.-32484/48.

24. Chybalska Kamila, naucz. I P .G. i L. w Piotrkowie, przeniesiona do II P. G. i L. w Piotrkowie z dn. 15. XI. 1948 r., Nr O. Pers.-32015/48.

25. Sikorska Halina, naucz. XV P .G. i L. w Łodzi, przeniesiona do XVI P. G. i L. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948 r. Nr O. Pers.-22420/48.

26. Radwański Jan, prowiz. inspektor szk. w Skierniewicach, przeniesiony ze stan. naucz. do V P. G. i L. w Łodzi z dn. 15. XI. 1948 r., Nr O. Pers.-32522/48.

27. Chmielowiec Władysł., b. dyr. Państw. Lic. Ped. w Skierniewicach, przeniesiony na stan. naucz. do I P. G. i Lic. w Skierniewicach z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-23224/48.

28. Żabicki Zygmunt, naucz. IV Państw. Gimn. i Lic. w Łodzi, przeniesiony do V P. Gimn. i Lic. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 26973/48.

29. Płoszczyńska Leontyna, naucz. P. Gimn. i Lic. w Opocznie, przeniesiona do K.O.S. Pomorskiego z dn. 1. IX. 1948 r. Nr O. Pers. 34602/48.

Mianowania.

1. Śliwiński Wiktor, kier. szkoły powsz. Nr 1 w Żychlinie, mianowany naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Żychlinie z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-30282/48.

2. Kozera Tadeusz, naucz. szk. powsz. w Kutnie, mianowany naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Kutnie z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-30347/48.

3. Wołyńczyk Aleksy, naucz. szk. powsz. w Kutnie, mianowany naucz. Państw. Gimn. i L. w Kutnie z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-30346/48.

4. Cechnowski Władysław, naucz. szk. powsz. w Kutnie, mianowany naucz. P. Gimn. i Lic. w Kutnie z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 24704/48.

5. Mazur Eugeniusz, naucz. szk. powsz. w Radomsku, mianowany naucz. I Państw. Gimn. i Lic. w Radomsku z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-25357/48.

6. Krauze Włodzimierz, naucz. I P. Gimn. i Lic. w Łodzi, mianowany z dn. 1. IX. 1948 r. z przydziałem do szk. R. T. P. D. w Łodzi, Nr O. Pers. 22457/48.

7. Jasińska Irena, naucz. kontr. XII P. Gimn. i Lic. w Łodzi, mian. naucz. XI P. Gimn. i Lic. w Łodzi z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 25683/48.

8. Rynkowski Józef, naucz. szk. powsz. Nr 44 w Łodzi, mianowany naucz. I Państw. G. i Lic. w Łodzi z przydziałem do szkoły R. T. P .D. z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-22788/48.

9. Pałkowa-Walczakowa Eugenia, naucz. szk. powsz. Nr 16 w Łodzi, mianowana naucz. XVI P. Gimn. i Lic. w Łodzi z dn. 1.IX. 1948 r., Nr O. Pers.-23357/48.

10. Dutkowska Bronisława, naucz. szk. powsz. Nr 1 w Żychlinie, mianowana naucz. Państw. Gimn. i Lic. w Żychlinie z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 31056/48.

11. Śliwińska Maria, naucz. szk. powsz. Nr 1 w Żychlinie z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers. 24705/48.

12. Stankiewicz Ignacy, naucz. P. Gimn. i Lic. Gospod. w Łodzi, mianowany naucz. IV P. G. i Lic. w Łodzi z przydziałem do szkoły R. T. P. D. z dniem 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-17364/48.

13. Siewierski Lucjan, naucz. I P. G. i L. w Łodzi, mianowany z dn. 1. XII. 1948 r. z przydziałem do Miejsk. Gimn. i Lic. im. T. Kościuszki w Łodzi, Nr O. Pers.-30820/48.

14. Szukalska Janina, naucz. II Państw. Gimn. i Lic. w Skierniewicach, mianowana z dn. 1. IX. 1948 r. Nr O. Pers.-31508/48.

15. Romaniuk Franciszek, naucz. I P. G. i Lic. w Łodzi, mianowany z dn. 1. IX. 1948 r., Nr O. Pers.-33400[07, z przydziałem do Miejsk. Gimnazjum w Łodzi.

Zwolnienia.

1. Dr Willaume Juliusz, naucz. IX P. G. i Lic. w Łodzi, zwolniony na własną prośbę z dn. 31. X. 1948 r., Nr O. Pers. 29960/48.

2. Nonas Narcyz, naucz. byłego XVI P. Gimn. i Lic. w Łodzi, zgoda na przejście do Głównego Urzędu Kultury Fizycznej i zwolnienie z dn. 31. XII. 1948, Nr O. Pers.-30514/48.

3. Certowicz Stefania, naucz. P. G. i L. w Opocznie, zwolniona z powodu przeniesiena do K.O.S. Kieleckiego z dn. 31.VIII. 1948 r., Nr O. Pers. 31758/48.

4. Wichert-Szyburska Eleonora, naucz. IV P. G. i L. w Łodzi, zwolniona ze stanowiska z dn. 31. V. 1948 r., Nr O. Pers.-32800/48.

Powierzenie obowiązków.

1. Doroszewska Maria, naucz. II P. G. i L. w Skierniewicach, powierzenie obowiązków przełożonej z dn. 14. XI. 1948 r., Nr O. Pers. 32485/48.

2. Chybalska Kamila, naucz. II P. G. i L. w Piotrkowie, powierzono obowiązki przełożonej z dniem 1. XI. 1948 r., O. Pers.-32015/48.

Odwołania.

1. Gniazdowski Stanisław, nauczyciel i p. o. dyr. XII P. Gimn. i Lic. w Łodzi, odwołano na własną prośbę ze stanowiska dyrektora z dn. 31. VIII. 1948 r., Nr O. Pers.-16373/48.

Poz. 31.

Kuratorium podaje do wiadomości, że Kierownicy Okręgowych Ośrodków Dydaktyczno - Naukowych udzielają porad i wskazówek w zakresie dydaktyki i metodyki swoich przedmiotów:

1) j. polski — W .S. P Al. Kościuszki 21, III p., pracownia polonistyki wtorki godz. 9—10 i czwartki godz. 18—19.30.

2) historia — W. S. P. Al. Kościuszki 21, pokój Nr 33, wtorki, piątki, godz. 16—18.

3) geografia — W. S. P. Al. Kościuszki 21, pokój Nr 33, poniedziałek godz. 10—12, czwartek godz. 17-19.

4) j. francuski — I Państw. Gimn. i Lic., Więckowskiego 41, poniedziałki, środy ,piątki godz. 12—14.

5) j. rosyjski — VII Państw. Gimn. i Lic., Kościuszki 71, środy, czwartki, piątki godz. 12—14.

6) j. angielski — II Państw. Gimn. i Lic. Targowa 63, sobota, godz. 16.30—18.

7) j. łaciński — III Państw. Gimn. i Lic. Łęczycka 23, czwartki godz. 10—11, sobota godz. 9—10.

8) Nauka o Polsce — W. S. P. Al. Kościuszki 21, pok. Nr 54, wtorki, piątki godz. 17—18 — dla zamiejscowych — godz. 10 z wyjątkiem poniedziałku.

9) biologia — II Państw. Gimn. i Lic. Targowa 63, wtorki godz. 17—19, soboty godz. 10.30—11.30.

10) fizyka — Państw. Szk. Przem.-Techn., Żeromskiego 115, wtorek, piątek godz. 10.50—11.50.

11) chemia — I Państw. Gimn. i Lic. Więckowskiego 41, IV p., soboty godz. 17—18.

12) matematyka — XX Państw. Gimn. i Lic. Ruda Pab., poniedziałek godz. 15—17.

13) rysunki i zaj. prakt. — Boczna 5, środa 9—10, sobota godz. 16—17 .

Poz. 32.

WYKAZ

urządzeń, przyborów i narzędzi do pracowni szkolnych prac ręcznych.

Chcąc ułatwić Kierownikom i Nauczycielom szkół ogólnoksztaŀcących oraz zakładów kształcenia nauczycieli racjonalne kompletowanie nadzędzi, urządzeń i przyborów do pracowni szkolnych prac ręcznych, a tym samym zapobiec niewłaściwym zakupom, Kuratorium podaje ich wykaz ilościowy na 20 uczniów dla pracowni kombanowanych, jako najbardziej praktycznych w dzisiejszych warunkach, zestawiony przez Kierownika Okręgowego Ośrodka Dydaktyczno Naukowego Prac Ręcznych i Rysunku.

Są to urządzenia:

10 strugnic dwuosobowych,
21 taburetów,
1 szafa narzędziowa stojąca,
2 szafki narzędziowe wiszące,
1 stół dla nauczyciela,
1 stolik obity blachą,
1 toczak,
1 korytko na osełki,
1 stolik ślusarski,
1 apteczka,
1 skrzynia na śmieci,

narzędzia :

5 strugów zdzierników 27 mm,
10 strugów równiaków 39 mm,
10 strugów gładzików 42 mm,
5 strugów spustników krótkich 51 mm,
1 strug kątnik 24 mm,
1 strug wpustnik nr 42,
1 stug wpustnik nr 42,
2 strużki amerykańskie żelazne,
5 znaczników,
10 węgielnic drewnianych 15 cm,
1 węgielnica drewniana 50 cm,
1 węgielnica ruchoma nastawna,
5 piłek ramowych krawężnic 65 cm,
5 piłek ramowych odsadnic 65 cm,
2 piłki ramowe czopnice 65 cm,
2 piłki ramowe krzywice 65 cm,
2 piłki ręczne rozpłatnice 35 cm,
2 piłki ręczne grzbietnice 35 cm,
1 piłka ręczna lisica 35 cm,
1 piłka ręczna narznica nastawna,
2 piłki krzywki 12'',
1 rozwieracz do pił,
2 pilniki trójkątne do ostrzenia pił 15 cm,
2 korby do świdrów,
10 świdrów zwykłych,
18 świdrów wykrawaczy 6, 8, **10, 12, 14, 16, 18, 20,** 22, 24, 26, 30 mm (oznaczone grubym drukiem po 2 szt.),
5 gładzic stalowych,
2 młotki stalowe oprawne 100 g,
2 młotki stalowe oprawne 150 g,
2 młotki stalowe oprawne 200 g,
2 młotki stalowe oprawne 250 g,
2 młotki stalowe oprawne 300 g,
1 młotek stalowy oprawny 400 g,
1 siekierka stalowa 500 g,
10 młotków drewnianych 60 mm,
4 wkrętaki podwójne 12 i 16 cm,
20 noży do drzewa,
5 tarników do drzewa półokrągłych B 8''
5 tarników do drzewa półokrągłych B 10''
5 pilników do drzewa półokrągłych B 6''
5 pilników do drzewa półokrągłych B 8''
5 pilników do drzewa półokrągłych B 10''
5 pilników do drzewa płaskich B 6'',
5 pilników do drzewa płaskich B 8'',
5 pilników do drzewa płaskich B 10'',
1 pilnik do drzewa okrągły B 8'',
10 dłut płaskich 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 22, 25, 30 mm,
10 dłut półokrągłych o tych samych szerokościach,
10 wspornic drewnianych 60 cm,
10 przyrzni drewnianych 60 cm,
1 przyrznia okuta 50 cm,
20 linijek z podziałką 50 cm ,
10 kolców oprawnych,
2 klejce 16 cm,
1 klejec 19 cm,
1 klejec 24 cm,
1 kociołek do kleju,
1 przewiertnik amerykański,
5 cyrkli metalowych 6'',
1 imadło drewniane do ostrzenia pił,
2 szczotki do czyszczenia pilników,
2 obcęgi do gwoździ 7'',
5 kleszczy płaskich 6'',
5 kleszczy okrągłych 6'',
1 kleszcze uniwersalne 6'',
2 obcęgi do cięcia drutu 5'',
1 nożyce do blachy 10'',
2 lutownice,
1 ramka pił do cięcia metali ,
1 wiertarka do metali 10 do 12 m m,
2 imadła stołowe równoległe 8 kg,
1 kowadełko 5 kg,
2 przebijaki do metali 2 i 4 mm,
1 przecinak do metali 12 cm dł.,
1 punktak 10 cm dł.,
2 przyciągacze 2 i 4 mm,
2 formowacze 2 i 4 mm,
2 pilniki płaskie S 8'',
2 pilniki płaskie S 10'',
2 pilniki półokrągłe S 8'',
2 pilniki półokrągłe S 10'',
2 narządka do cięcia szkła,
10 węgielnic stalowych 30 cm,
10 nożyczek niklowanych do papieru 18 cm,
1 nożyczki do papieru 2 6cm,
20 kostek introligatorskich,
2 prasy introligatorskie,
2 noże okrągłe 13 cm średnicy,
4 deski do prasowania książek 270×180×25,
4 deski do prasowania książek 300×220×25,
4 deski do prasowania książek 350×240×25,
5 zmiotek do zamiatania.

Poz. 33.

Redakcja Dziennika Urzędowego K.O.S.Ł. komunikuje, że w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 października 1948 r. Nr 46 zostały ogłoszone następujące Umowy Międzynarodowe:

Poz. 338 — Konwencja Nr 77 dotycząca lekarskiego badania zdatności do zatrudnienia w przemyśle dzieci i młodocianych, przyjęta w Montrealu dnia 9 października 1946 r.

Poz. 339 — Konwencja Nr 78 dotycząca lekarskiego badania zdatności do zatrudnienia dzieci i młodocianych w zajęciach nie przemysłowych, przyjęta w Montrealu dnia 9 października 1946 r.

Poz. 340 — Konwencja Nr 79 dotycząca ograniczenia pracy nocnej dzieci i młodocianych w zajęciach nie przemysłowych, przyjęta w Montrealu dnia 9 października 1946 r.

W tym samym Dzienniku Ustaw zamieszczono oświadczenia Rządowe z dnia 19 stycznia 1948 r. w sprawie ratyfikowania odnośnych konwencyj .

Poz. 34.

W numerze 52 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 12 listopada 1948 r. ukazały się dekrety o podatku dochodowym i obrotowym, które będą obowiązywały od dnia 1 stycznia 1949 r. Zwraca się uwagę na powyższe dekrety czynników płacących w. w. podattki.

Poz. 35.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego podaje do wiadomości, iż zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 24. IV. 1947 r. Nr VI O.-736/47 została zatwierdzona do użytku szkolnego praca L. Selena p.t. „Ekonomia polityczna“, jako książka dopuszczona do Bibliotek nauczycielskich. Książka ta winna znaleźć się w każdej bibliotece szkolnej.

Poz. 36.

Podaje się do wiadomości, że Wydział Pedagogiczny Okręgu Pomorskiego Z. N. P. redaguje i kolportuje „Życie szkoły“, które istnieje już trzy lata.

„Życie Szkoły“ dąży do rozbudzenia wśród nauczycielstwa zainteresowania się nowymi problemami, do zrozumienia konieczności przebudowy psychiki, do odrzucenia przesądów i do przewartościowania podstawowych pojęć pedagogicznych w oparciu o naukową metodę dialektycznego myślenia .

Adres Redakcji i Administracji: Toruń, ul. Bydgoska 8. Konto PKO w Bydgoszczy VI—449.

Prenumerata roczna wynosi 500 zł., półroczna 250 zł.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

FORMA I TREŚĆ WSPÓŁPRACY WŁADZ SZKOLNYCH I Z. N. P. NA TERENIE OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO.

Potrzeba ściślejszej współpracy administracji szkolnej ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego zarysowała się od 1945 r., miała jednak charakter dorywczy; dopiero od początku roku szkolnego 1948/49 przybrała formy skonkretyzowane. Zasady współpracy omówiono na wspólnej konferencji prezydium Zarządu Okręgowego Z. N. P., kuratora i naczelników wydziałów Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego, odbytej w siedzibie Zarządu Okręgu Z. N. P. w Łodzi we wrześniu br. Na następnej konferencji, odbytej w listopadzie w Kuratorium, ustalono formy tej współpracy.

Formy współpracy.

1) Powołano stałe kolegium, w skład którego wchodzą: kurator, prezes Zarządu Okręgu Z. N. P., naczelnicy wydziałów Kuratorium, członkowie prezydium Zarządu Okręgu Z. N. P., prezes Zarządu Grodzkiego Z. N. P.

2) Zebrania kolegium odbywają się raz w miesiącu, w pierwszą sobotę po pierwszym, o godz. 12, naprzemian w Kuratorium i w siedzibie Zarządu Okręgu Z. N. P. W razie potrzeby konferencje będą zwoływane częściej z inicjatywy kuratora lub prezesa Zarządu Okręgu Z. N. P.

3) Powołuje się stałego delegata Z. N. P. do komisji doboru kandydatów do szkół średnich.

Treść współpracy.

1) Realizicja powszechności nauczania.

2) Organizacja szkolnictwa.

3) Sieć szkolna.

4) Walka o wyniki nauczania.

5) Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycielstwa (kursy nauczycielskie, konferencje rejonowe, ośrodki dydaktyczno-metodyczne, omawianie działalności komisji rejonowych).

6) Szkolenie aktywu oświatowego w duchu marksizmu-leninizmu.

7) Polityka personalna :

a) Dobór kandydatów na stanowiska kierownicze (kierownicy, dyrektorzy i kierownicy ognisk dydaktyczno-metodycznych).

b) Gospodarka aktywem polityczno-oświatowym.

c) Przeprowadzanie pozytywnej i negatywnej selekcji kadr oświatowych.

d) Dobór kandydatów na stanowiska w administracji szkolnej.

e) Dobór kandydatów na W.K.N-y i Instytuty.

f) Rozpatrywanie podań nauczycieli o urlopy płatne i bezpłatne na studia uniwersyteckie.

g) Rozpatrywanie wniosków o odznaczenia i nagrody.

8) Opieka nad nauczycielem :

a) przydział zapomóg na leczenie sanatoryjne, przydział zapomóg z Kuratorium, przydział wczasów leczniczych i wczasów pracowniczych, przydział zasiłków z Z. N. P.

b) rozdział stypendiów i miejsc w bursach dla dzieci nauczycielskich.

c) udzielanie pomocy w uzyskaniu lepszych warunków mieszkaniowych i in.

9) Rozpatrywanie i likwidowanie zatargów między nauczycielami a administracją szkolną.

10) Czuwanie nad należytym ujęciem sprawy pobierania i użytkowania dobrowolnych opłat Komitetów Rodzicielskich.

11) Zatwierdzanie wniosków kolegiów powiatowych w sprawie stypendiów przy współudziale delegata Zarządu Wojewódzkigo Z. N. P.

Na szczeblu powiatowym skład kolegium jest następujący: pracownicy pedagogiczni Inspektoratu Szkolnego, prezydium Zarządu Powiatowego Z. N. P.

Kolegium powiatowe rozpatruje w zasadzie te same zagadnienia a ponadto:

a) plan Inspektoratu Szkolnego w zakresie rozbudowy sieci szkolnej,

b) komasacja szkół,

c) zakładanie szkół zbiorczych,

d) zakładanie burs stałych lub sezonowych przy szkołach zbiorczych,

e) dowożenie dzieci do szkół zbiorczych.

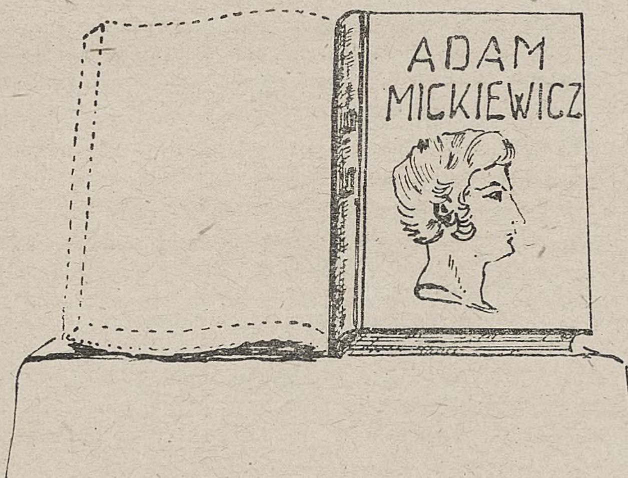
Postanowienia kolegium odnośnie spraw powyższych będą przedkładane Powiatowym Radom Narodowym celem wprowadzenia ich w życie.

f) opiniowanie wniosków Dyrekcji Szkół w sprawie przyznawania stypendiów uczniom niezamożnym przy wspóudziale delegata Związku Młodzieży Polskiej,

g) dobór kandydatów do 8 kl. szkoły ogólnokształcącej, do liceum pedagogicznego i szkół zawodowych przy współudziale delegata Z. N. P.

Praca zbiorowa.

* * *

Elżbieta Jackiewiczowa

Wieczór świetlicowy

MICKIEWICZ W MŁODYCH OCZACH

Uwagi wstępne.

Dekoracja. W głębi sceny lub w głębi tej części sali, którą w świetlicy przeznacza się dla wykonawców programu, stoi na niedużym podwyższeniu ogromnych rozmiarów księga (około 2 m X 1,5 m). Okładka ciemnoczerwona. U góry napis biały: Adam Mickiewicz. Niżej biała sylwetka profilu poety. U dołu gałązka zielonego lauru. Księga musi się normalnie otwierać, w środku na oddzielnych jej kartach mają być tytuły dzieł poety i daty ich pierwszych wydań. Na ostatnich kartach — wypisane poszczególne zdania z Trybuny Ludów. W miarę posuwania się akcji wieczornicy — kartki należy odwracać tak, by w momencie, w którym mowa jest n.p. o Grażynie, ta właśnie karta była otwarta, na której widnieje napis „Grażyna" i data „1823". Cały zespół chóralny, śpiewaczy i recytatorski stoi półkolem po obu stronach księgi przez cały czas trwania wieczoru, o ile całość odbywa się na sali, a nie na scenie z kurtyną. Zespół ten bowiem odgrywa rolę kurtyny: z za grupy zespołowej wychodzą soliści i za tą grupą znikają. Ale ponadto zespół musi swymi ruchami i mimiką łączyć się z treścią wykonywanych utworów, a w momentach konferensjerki zwracać głowy w stronę księgi i tytułu dzieła, o którym mówią „przyjaciele". Poza tym zespół wykonuje swoje partie śpiewu chóralnego i zespołowej deklamacji. Na samym przedzie „sceny" siedzą trzej „przyjaciele", swobodnie, naturalnie prowadzą dyskusję, w której ilustracj ąswystępy zespołu i solistów. Jeśli szkoła ma normalną scenę, przyjaciele mogą siedzieć na rampie, jeśli wieczór odbywa się w sali, to na niskiej ławce ogrodowej, na ławeczce lub stołeczkach z boku.

Paca przygotowawcza. Mimo dużych rozmiarów wieczór nie jest trudny do wykonania. Prace przygotowawcze, zanim dojdzie do próby całości, trzeba rozdzielić na poszczególne zespoły. Najwięcej do roboty będą miały: 1) zespół dekoratorski, 2) chór śpiewaczy i recytatorski, 3) trzej „przyjaciele". Tych ostatnich trzeba starannie i odpowiednio dobrać: przyjaciel I jest rzeczowy, informujący, spokojny. Przyjaciel II — marzycielski, prawdopodobnie zakochany, nieco egzaltowany. Przyjaciel III — gwałtowny, gorący, śmiały, zasadniczy. Płeć nie gra roli — mogą to być i chłopcy, i dziewczęta. Tekst muszą mieć tak opanowany, by dyskutowali żywo i naturalnie, by nie czekali na koniec kwestii lecz by sobie wzajemnie przerywali. Poszczególne numery programu należy przydzielić różnym klasom szkolnym lub grupom, tak, by opracowały swoje „występy", zanim dojdzie do pierwszej próby całości.

Uwagi o poszczególnych punktach programu: Wieczornica stanowi całość. Nie trzeba jej poprzedać odczytem, pogadanką, czy przemówieniem. Po pierwszym czterowierszu wygłoszonym zespołowo, przy słowach „swych uczuć" młodzież składa u stóp księgi wiązankę kwiatów. Wszyscy stoją profilem do publiczności z oczami utkwionymi w księgę, dopiero na Odę do młodości zwracają się twarzami do widzów.

Numery poszczególne nie są trudne. Więcej starań i pracy należy poświęcić inscenizacjom. Jest ich dwie: Ballada Broniewskiego i Opis z Pana Tadeusza. 1) Ballada Broniewskiego wymaga starannego wyboru zdolnej dziewczyny do odegrania roli obłąkanej, obdartej, głodnej Ryfki. Wszystko to, co Recytator II mówi, Ryfka musi grać. Ważny jest zwłaszcza moment prowadzenia na śmierć przez niewidocznych Niemców obok niewidocznego Jezusa. Głos Niemca — brutalny. Salwa — dyskretna, głucha. Po salwie Ryfka pada, ale wolno, osuwając się na kolana, upuszczając z rąk bułkę daną przez łyka. Wtedy dopiero następują ostatnie słowa: „Słuchaj dzieweczko...." W tym jedynym momencie oba zespoły opuszczają swoje stałe miejsce i rzucają się do Ryfki, otaczają ją, zakrywając od publiczności, tak, by mogła niezacznie zniknąć, a gdy zespoły wrócą na miejsce, Ryfki już nie będzie na scenie. Pożądane byłyby efekty świetlne i muzyczne. 2) Opis z Pana Tadeusza może być dowolny. Proponuję poza tym, który podałam w tekście, jeszcze dwa do wyboru: botaniczny

ogród i grzyby. Opis jeziora, podany w tekście, wymaga ilustracji muzycznej (może być któreś króciutkie preludium Chopina). W trakcie deklamacji jeden z zespołów przy księdze rozstępuje się na dwie strony i odsłania żywy obraz: dziewczyna ubrana biało w strój ludowy, z włosami rozpuszczonymi, pochylona, w ręku trzyma dzbanek, z którego spływa srebrny szych choinkowy (woda). Światło zielone, księżycowe.

Opis „botanicznego ogrodu“ (księga III) zilustrować można w ten sposób, że kolejno wchodzą i ustawiają się rośliny wymieniane przez Tadeusza: aloes — konduktor, cytryna — bardzo wystrojona i osypana biżuterią pękata kobieta, cyprys — sztywny lokaj we fraku i czarnym krawacie lub w liberii. Na słowa: „czyż nie piękniejsza nasza poczciwa brzezina“ wbiega, mija poprzednie postacie i zbliża się do publiczności chłopka w ludowym stroju, z długimi warkoczami, — załamuje ręce, zamiera w rozpaczy. Wchodzenie tych postaci może być ilustrowane przy pierwszych trzech melodią gawota, przy ostatniej smutnym kujawiakiem, lub mazurkiem Chopina.

Opis: „grzyby“ — nadaje się dla jedenastolatek, gdyż można tu wciągnąć do programu najmniejsze dzieci, dla których będzie to cennym przeżyciem. W miarę wyliczania wchodzą wymieniane grzybki (kapelusz — grzyb, w ręku naczynie, do którego poeta każdy grzyb porównuje), najlepiej po dwa jednakowe — i kucają na scenie. Pod koniec deklamacji scena będzie usiana grzybami. Cieniutki polonez jako ilustracja muzyczna.

WIECZÓR ŚWIETLICOWY „MICKIEWICZ W MŁODYCH OCZACH“

Cały zespół (deklamacja chóralna):

O pieśni gminna, ty arko przymierza
Między dawnymi i młodszymi laty,
W tobie lud składa broń swego rycerza,
Swych myśli przędzę i swych uczuć kwiaty!

Przyjaciel I: Sto pięćdziesiąt lat temu, 24 grudnia 1798 roku, na Białorusi, w nowogródczyźnie, urodził się Adam Mickiewicz.

Przyjaciel II: (cicho) Adam Mickiewicz! Wódz młodzieży, buntownik i męczennik, „wieszcz i żołnierz‘,‘ romantyczny kochanek i proroczy polityk, poeta i uczony.....

Przyjaciel III: Niepojęty — a tak bliski, syn prowincjonalnego zaścianka i — obywatel świata, człowiek, który potrafił przekroczyć granice swego kraju....

Przyjaciel I: Lata uniwersyteckie, lata wileńskie to okres buntu przeciw starym formom poezji....

Przyjaciel II: A dla mnie to okres wielkiej, nieszczęśliwej miłości poety.

Przyjaciel III: A dla mnie Mickiewicz z tych lat, to naukowiec ,który na posiedzeniach filomackich odczytał 39 (tak, 39!) prac własnych, oryginalnych, przekładów, referatów i krytyk, który mozolną pracą zdobył tak wielką wiedzę, że zasłynie w przyszłości jako jeden z najwybitniejszych profesorów w uniwersytetach Szwajcarii i Francji! Mój Mickiewicz z tych lat, to racjonalista wielbiciel Woltera, tłumacz jego Joanny D‘Arc, polskiej Darczanki, burzyciel przesądów i buntownik przeciw staremu, egoistycznemu, złemu porządkowi świata! Mój Mickiewicz — to autor Ody do Młodości!

Zespół recytatorski: Oda do Młodości (dekl. zespołowa). — (Deklamacja urywa się w połowie Ody na słowach:

Młodości! Tobie nektar żywota
Natenczas słodki, gdy z innymi dzielę
Serca niebieskie poi wesele
Kiedy je razem nić powiąże złota!).

Przyjaciel I: Masz rację, okres wileński to wspaniałe lata buntu, ale i lata przyjaźni!

Przyjaciel II: Okres ,Zanowej „teorii promionków“ wesołych wycieczek i pieśni filareckich....

Chór: (śpiew):

Użyjmy dziś żywota, Wszak żyjem tylko raz,
Niechaj ta czara złota, Nie próżno wabi nas!
Hejże do niej wesoło! Niechaj obiega wkoło!
Chwytaj i do dna chyl, Zwiastunkę błogich chwil!
Po co tu obce mowy? Polski pijemy miód,
Lepszy śpiew narodowy, I lepszy bratni ród.
W ksiąg greckich, rzymskich steki, Wlazłeś nie [żebyś gnił!
Byś bawił się jak Grcki, A jak Rzymianin bił!
Cyrkla, wagi i miary, Do martwych użyj brył!
Mierz siłę na zamiary, Nie zamiar według sił!
Bo gdzie się serca palą, Cyrklem — uniesień duch!
Dobro powszechne — skalą, Jedność większa [od dwóch!

Przyjaciel III: A może myślicie, że Mickiewicz jako inicjator i przywódca był zawsze poważny, uroczysty i sztywny jak na pomniku? O, nie, — widzę go wyraźnie, jakby był jednym z nas: jest wesoły, rozbawiony, deklamuje „jamby“ i „trioletу“, w których nie szczędzi ani przyjaciół ani siebie, — posłuchajcie:

Recytator I (solo):

Improwizacja imieninowa z 24. XII. 1818 r.

Słuchajcie! Adam zaczyna,
Bo się dobrze napił wina,
I coś nam powie....
Wiwat Towarzystwa zdrowie!
Niech się mu tak szczęście uśmiecha
I tak ciągle płynie,
Jak wąs umoczywszy w winie,
Adam wychyla kielicha!

Recytator II (solo):

Do Jana Czeczota (improwizacja)
Jakaż tu wina i mózgu strata!
Janie! pamiętasz owe majówki?
Wszak to już szóste mijają lata —
My z tobą — zawsze półgłówki!

Recytator III (solo):

Do Tomasza Zana (improwizacja)
Natura między nami
Wielką położyła miedzę:
Zan trzeźwy sypie wierszami,
A ja cedzę, a ja cedzę....
Lecz gdy winem łeb naleję,
Wiersz się składny wtenczas kupi —
Zan milczy tak jak głupi —
Adam jak wulkan zieje!

Przyjaciel III: Widzę Go, jak słucha piosenki Odyńca, piosenki tak bardzo popularnej wśród filaretów....

Chór (śpiew):

Precz, precz od nas smutek wszelki!
Zapal fajki, staw butelki:
Niech wesoły z przyjacioły
Wdzięcznie płynie czas!

Cóż pomoże narzekanie?
Co się stało, nie odstanie,
Dobrym wszędzie słodko będzie,
A złym wszędzie kwas!

Dalej, bracie, dolej, dolej,
Niechaj jeszcze bieży kolej!
Hej, panowie, Zana zdrowie,
Vivat Tomasz Zan!

Gdy uwielbień godna cnota,
Któż poczciwszy nad Czeczota?
Więc, panowie, jego zdrowie,
Vivat Czeczot Jan!

Pijmy zdrowie Mickiewicza,
On nam słodkich chwil użycza,
Ciężkie troski koi boski
Jego lutni dźwięk!

Jeszcze w górę wznieśmy szklanki,
Każdy zdrowie swej kochanki!
Biedni chłopcy, którym obcy
Jest miłości wdzięk!

Przyjaciel III: Widzę Go też, jak śmieje się, słuchając ulubionej piosenki Czeczota:

Recytator (solo):

Jan Czeczot: Piosenka

Co to starzy za wariaci! Mówią bez przczyny,
Że wiek młody źle czas traci, Siedząc [u dziewczyny.
I pędzą mnie do roboty, A nie wiedzą tego,
Że bez dziewcząt ja ochoty, Nie mam do niczego.
Gdy się chwilkę z nią pogrucha, Chwilkę się [pośmieje,
Serce nowym ogniem bucha, W głowie rozednieje.
I świat smutną postać zrzuci, Pracuję wesoły,
I piosnka się wdzięczniej nuci Między przyjacioły.
Mówcie sobie, siwe dziady, Co się wam zamarzy!
Posłuchamy waszej rady, Jak będziemy — starzy!

Przyjaciel III: Taki jest mój Mickiewicz z tych lat: poważny w pracy i w nauce, wierny w przyjaźni, swobodny i wesoły w pieśni i zabawie. Mickiewicz — tak mi bliski — taki zrozumiały — mój Mickiewicz!

Przyjaciel I: Ale nie zapominaj o tym, że Mickiewicz jest też twórcą romantyzmu polskiego, że w 1822 roku wydaje „Ballady i Romanse".

Przyjaciel II: Tak, to przecie rewolucja literacka: wierzenia ludu, czary, zjawy, duchy, świtezianki i różne tajemnicze sprawy...

Przyjaciel III: Mnie to nie bierze. Przeciwnie, śmieszy i denerwuje. Dla nowoczesnego człowieka ta moda trąci myszką.

Przyjaciel I i II (razem) (przerywając sobie): Jakże możesz! Ależ pomyśl....

Przyjaciel III: Dobrze, możecie się oburzać, to nic nie pomoże. Uznaję jedynie tego diabła, który ucieka przed Panią Twardowską, ten mi się podoba. Ale te wszystkie „rybki", świtezianki, dusze pokutujące, ten Jasio „w białej sukience" z Romantyczności — no, pomyślcie sami!

Przyjaciel I: Posłuchaj, chcę mówić poważnie. Forma balladowa...

Przyjaciel III: Ach, forma!...

Przyjaciel II: Nie, posłuchaj!

Przyjaciel I: ...forma balladowa żyje do dziś tam, gdzie chodzi o wyrażenie grozy, niesamowitości, czegoś, co przechodzi ludzkie pojęcie, czegoś, co nie mieści się w głowie....

Przyjaciel III: Ale my, których dzieciństwo i najwcześniejsza młodość upłynęły wśród najbardziej niesamowitych i groźnych zjawisk wojny z faszyzmem, czyż możemy —

Przyjaciel I: Możemy. Posłuchaj nowej „Romantyczności" — dzisiejszego poety — Władysława Broniewskiego. Usłyszysz tu echa Mickiewicza.

Inscenizaacja: (Osoby): Ryfka, Łyk, dwaj recytatorzy, Niemiec za kurtyną):

Recyt. I (głos wysoki):
„Słuchaj dzieweczko! Ona nie słucha....
To dzień biały, to miasteczko....."

Recyt. II (głos niski):
Nie ma miasteczka, nie ma żywego ducha,
po gruzach biega naga, ruda Ryfka,
trzynastoletnie dziecko.
Przejeżdżali grubi Niemcy w grubym tanku.

Recyt. I (głośnym szeptem):
Uciekaj, uciekaj, Ryfka!

Ryfka: „Mama pod gruzami, tata w Majdanku"...

Recyt. II:
Roześmiała się, zakręciła się, znikła.
I przejeżdżał znajomy, dobry łyk z Lubartowa.

Łyk: „Masz, Ryfka, bułkę, żebyś była zdrowa...."

Recyt. II: Wzięła, ugryzła, zaświeciła zębami:

Ryfka: „Ja zaniosę tacie i mamie".

Recyt. II:
Przejeżdżał chłop, rzucił grosik,
przejeżdżała baba, też dała cosik,
przejeżdżało dużo, dużo luda,
każdy się dziwił, że goła i ruda.
I przejeżdżał bolejący Pan Jezus,
SS-mani go wiedli na męki,
postawili ich oboje pod miedzą,
potem wzięli karabiny do ręki:

Niemiec (ukryty):
„Słuchaj, Jezu, słuchaj, Ryfka, sie Juden,
za koronę cierniową, za te włosy rude,
za to, żeście nadzy, za to, żeśmy winni,
obojeście umrzeć powinni".

Recyt. II:
I ozwało się alleluja w Galilei,
i oboje anieleli po kolei,
potem salwa rozległa się głucha..... (salwa).

Recyt. I: „Słuchaj, dzieweczko! Ona nie słucha..."

Przyjaciel III: Tak. Nie mam słów. Przypomniałeś mi wszstko najboleśniejsze, najstraszniejsze.

Przyjaciel I: Otrząśnij się. Chcę ci przypomnieć, że w 1823 roku ukazaał się II tomik poezji Adama, a w nim Dziady i Grażyna.

Przyjaciel II: Tak, Grażyna, kobieta bohaterka, co „oboje: dziewki i matrony wdzięki na jednym licu zespoliła cudnie"....

Przyjaciel III (wolno — poważnie — z zaciętością): Nie, nie o zbyt posągowej postaci Grażyny myślę teraz, ani o zdradliwym Litaworze. Myślę — jeszcze w związku z poprzednim obrazem — myślę o Rymwidzie i jego monologu, myślę o jego nienawiści do krzyżactwa i o mojej nienawiści do ich spadkobierców: SS-manów — i do wszystkich faszystów świata!

Recytator (solo) deklamuje monolog Rymwida z Grażyny od słów:

„Zdarza się czasem, że sąsiad sąsiada",

lub od słów:

„...krzyżackiego gadu nie ugłaszcze nikt",

do słów:

„Raczej żelazo rozpalone w dłoni,
Niźli krzyżacką prawicę uściskać!"

Przyjaciel III: Widzisz! Tak, to znowu mój Mickiewicz!

Przyjaciel II (zamyślony): Myślę czasem, jak w wielkiej poezji — może w ogóle w wielkiej sztuce, w muzyce na przykład, każdy człowiek może odnaleźć co innego. Ja właśnie w Grażynie, a jeszcze bardziej w II i IV części Dziadów — widzę przede wszystkim odtworzenie wielkiej, nieszczęśliwej miłości młodego poety. I tę sprawę najgoręcej przeżywam.

Przyjaciel I (tonem informującym): Maryla Wereszczakówna, później hrabina Puttkamerowa....

Przyjaciel III: Daj spokój, wiemy, wiemy.

Przyjaciel II: „Kobieto, puchu marny, ty wietrzna istoto, postaci twojej zazdroszczą anieli..."

Przyjaciel III: E — nie uznaję tych „puchów marnych", anielic, ideałów! To salonowe wymysły! Kobieta to towarzysz pracy, normalny człowiek. Dla mnie najważniejsze jest w Dziadach to, że z walki pomiędzy pragnieniem szczęścia osobistego a poczuciem obowiązku wobec społeczeństwa poeta wyszedł zwycięsko. Sam osądził swą miłość jako siłę niszczącą, której „tchnienie rozwiało te kształty olbrzymie", jakie miał tworząc Odę do Młodości. I doszedł do wniosku, że „człowiek nie jest stworzony na łzy i uśmiechy, ale dla dobra bliźnich swoich, ludzi". **Za to** go cenię!

Przyjaciel II: Ale poezja....

Przyjaciel III: Poezja ma także zadania społeczne. Dlatego też najbardziej cenię ten obraz z II cz. Dziadów, który przedstawia widmo złego Pana.

(Tu można w miarę możliwości zespołów świetlicy zastosować trojaki sposób zużytkowania materiału):

1) odegrać scenę od słów Guślarza: „Wszelki duch! Jakaż potwora!" do słów Chóru: „Tak! musisz dręczyć się wiek wiekiem..."

2) deklamacja zespołowa: solo rola Widma od słów: „Dzieci! Nie znacież mnie, dzieci" do: „Nie masz, nie masz mękom końca", potem Chór wykonuje zespołowo rolę Chóru ptakó wnocnych i znów Widmo: „Nie ma, nie ma dla mnie rady" do „Temu człowiek nic nie pomoże".

3) solo deklamacja roli Widma: dwa urywki podane w p. 2.

Przjaciele (zamyśleni): Kto nie był ni razu człowiekiem, temu człowiek nic nie pomoże...

Przyjaciel I: W tym czasie, gdy Mickiewicz wydaje Dziady wybucha sprawa filaretów. Jesienią 1823 roku poeta zostaje uwięziony, w rok później skazany przez carat na zesłanie w głąb Rosji. W październiku 1824 roku opuszcza kraj — by nigdy go już nie ujrzeć...

Przjaciel II: Wyjeżdża otoczony trzykrotnym nimbem: nieszczęśliwego kochanka, romantycznego poety i — męczennika narodowego.

Przyjaciel I: Proces filaretów prowadzony w sposób perfidny przez carskiego agenta i okrutnika siepacza Nowosilcowa rozbudził w duszy poety nienawiść do Rosji i pragnienie walki z caratem. Wyrazi to później w pieśni więziennej Kułakowskiego.

Chór (śpiew):

Nie dbam, jaka spadnie kara
Mina, Sybir czy kajdany i t. d.

(z III cz. Dziadów, scenaI)

Przyjaciel I: W czasie swego zesłania poznaje Mickiewicz Rosję, jej największe miasta: Petersburg, Odesę, Moskwę — i jej najciekawszych ludzi. Czar przyrody Krymu odtworzył z niedoścignionym mistrzostwem w Sonetach Krymskich, a treść swoich buntowniczych myśli i pragnienie walki — w Konradzie Wallenrodzie.

Przyjaciel II: Dla mnie jest Konrad za bardzo ponury, ale jego miłość do Aldony, jego wierność, jego bohaterstwo w walce...

Przyjaeiel III: Walka — tak. Metody walki — oto o czym myślę w tej chwili. W okresie okupacji ubóstwiałem podstępnego Konrada, mistrza konspiracji. Teraz — jest mi obcy. Ale wielbię twórcę Konrada za wspaniałe sformułowanie przekonań, które są **moimi** przekonaniami: „Szczęścia w domu nie znalazł, bo go nie było w ojczyźnie". I jeszcze: „Wolnym rycerzom wolno wybierać oręże". Dziś więc wybieram oręż do walki o szczęście ojczyzny i własne: jest to oręż pracy!

Przyjaciel I: Nie sprowadzaj wszystkiego do siebie. Ja mówię o Mickiewiczu. Dla niego pobyt w Rosji to okres rozrostu jego patriotyzmu, nienawiści do wroga i pragnienia walki. Te myśli wybuchną z całą siłą, gdy już za granicą dobiegnie go wieść o wybuchu i potem o upadku powstania listopadowego.

Przyjaciel II: Ach! Wielka Improwizacja! Walka z Bogiem o „rząd dusz", by naród „dźwignąć, uszczęśliwić, by nim cały świat zadziwić".

Przyjaciel III: A tak — III część Dziadów. Ale obaj źle stawiacie sprawę. Dla ciebie (do Przyj. II) Mickiewicz to mistyk ,a dla ciebie (do Przyj. I) patriota w stylu nacjonalistycznym. Dla mnie zaś to realista, który trzeźwo scharakteryzował własne i rosyjskie społeczeństwo. Trzeźwo i sprawdliwie. Patrzcie, jak dobrze rozumieją się Polak Justyn Pol i Rosjanin Bestużew, oglądając senatora Nowosilcowa na balu w czasie procesu filaretów:

Recytatorzy: Justyn Pol:

Chcę mu scyzoryk mój w brzuch wsadzić,
Lub zamalować w pysk.

Bestużew:

Cóż stąd? Jednego łotra zgładzić
Lub obić — co za zysk?
Oni wyszukają przyczyny,
By uniwersytet znieść,
Krzyknąć, że ucznie jakobiny,
I waszą młodzież zjeść.

Justyn Pol:

Lecz on zapłaci za męczarnie,
Za tyle krwi i łez!

Bestużew:

Cesarz ma u nas liczne psiarnie:
Cóż, że ten zdechnie pies?

Przyjaciel III: A oto jak bawi się arystokracja polska w salonie warszawskim w momencie, gdy Nowosilcow więzi i katuje młodzież filarecką! Drżę z oburzenia — tak, jak obecna tam w salonie grupka przyszłych belwederczyków.

Recytatorzy: **Salon warszawski**

Hrabia:
To bal był taki świetny i wojskowych wiele?
Francuz:
Ja słyszałem, że było pusto jak w kościele.
Dama: Owszem ,pełno.
Hrabia: I świetny?
Dama: O tym mówić długo....
Kamerjunkier:
Służono najniezgrabniej, choć z liczną usługą,
Nie miałem szklanki wina, ułamku pasztetu,
Tak zawalono całe wniście do bufetu.
Dama I:
W sali tańców zgoła nic nie ugrupowano ,
Jak na raucie angielskim po nogach deptano.
Dama II:
Bo to był tylko jeden z prywatnych wieczorów.
Szambelan:
Przepraszam, bal proszony — mam dotąd bilety.
Dama I:
Tym gorzej. Pomieszano grupy, toalety —
Nie można było zgoła ocenić ubiorów.
Dama II:
Odtąd, jak Nowosilcow wyjechał z Warszawy,
Nikt nie umie gustownie urządzić zabawy:
Nie widziałam pięknego balu ani razu.
On umiał ugrupować bal na kształt obrazu.
Dama I:
Śmiejcie się państwo, mówcie, co się wam podoba,
A była to potrzebna w Warszawie osoba.
Literat:
Ach, ginie Polska! — Dworu nie mamy
[w Warszawie!
Mistrz ceremonii:
Nie ma dworu! A to mię dziwi niepomału:
Przecież ja jestem mistrzem ceremoniału!
Hrabia :
Gdybyś namiestnikowi wyrzekł za mną słówko,
Moja żona byłaby pierwszą pokojówką.
Ale próżno, nie dla nas wysokie urzędy!...
Arystokracja tylko ma u dworu względy.
Hrabia II:
Arystokracja zawsze swobód jest podporą....
Niech państwo przykład z Wielkiej Brytanii
[biorą.
Pierwszy z młodych: A to łotry! O, to kija!....
A. G.:
O, to stryczka, haku!
Ja bym im dwór pokazał, nauczyłbym smaku!
N.:
Patrzcie! Cóż my poczniem? Patrzcie, przyjaciele!
Otóż to jacy stoją na narodu czele!
Wysocki:
Powiedz raczej: na wierzchu! Nasz naród, jak lawa:
Z wierzchu zimna i twarda, sucha i plugawa,
Lecz wewnętrznego ognia sto lat nie wyziębi!
Plwajmy na tę skorupę i zstąpmy do głębi!

Przyjaciel III: Widzicie! Podstawa podziału jest tu inna, nie narodowa. W obu narodach są klasy wyzyskiwaczy, są wyzyskiwani i są ci, którzy walczą o „naszą i waszą wolność". I dlatego Mickiewicz miał przyjaciół Moskali, do których napisał swój prześliczny wiersz.

Recytator (solo):

Recytator (solo): **Do przyjaciół Moskali.**

Przyjaciel II: I oni też kochali naszego poetę. Oto jak pisał o nim Puszkin:

Recytator II (solo):
Był tu śród nas,
Pośród obcego mu plemienia. W duszy
Nie żywił dla nas nienawiści. Myśmy
Też go kochali. Cichy, dobrotliwy,
Był uczestnikiem biesiad naszych. Z nim
Dzieliliśmy się marzeniem czystym,
I pieśnią. (Był natchniony łaską niebios,
Z wysoka więc na świat spoglądał). Często
Mówił o przyszłych czasach, gdy narody
Zapomną waśni — i w rodzinę wielką
Połączą się. Słuchaliśmy poety
Z zapartym tchem.

Przyjaciel III: Tak miłość do wolności łączy wszystkich bez względu na narodowaść!

Przyjaciel II: Ale są tacy, co sprzedają wolność za tłusty kąsek!

Przyjaciel I: Tę myśl zamknął Mickiewicz w bajce, którą każde dziecko zrozumie.

Dramatyzacja: Osoby: Autor, Pies i Wilk — wykonują bajkę Mickiewicza **Pies i Wilk.**

Przyjaciel I: Od 1832 roku mieszka Mickiewicz w Paryżu. Atmosfera życia politycznego na emigracji zmusiła poetę do zajęcia stanowiska wśród skłóconych rodaków. Próbą pojednania zwaśnionych Księgi Pielgrzymstwa.

Przyjaciel II: Ewangeliczny styl tych ksiąg zniechęca mnie, nuży, nie mogę się na ten ton nastroić.

Przyjaciel III: Cała idealizacja przeszłości szlacheckiej, przesadzona rola i wartość samej emigracji — wszystko to mogło być zrozumiałe wtedy, jako „pokrzepienie serc", ale....

Przyjaciel I: Ale ty wolisz Pana Tadeusza, w którym uciekł poeta od „potępieńczych swarów emigranckich do „kraju lat dziecinnych".

Przyjaciel III: Nie, mylisz się, Pan Tadeusz to dla mnie „ubóstwienie wieprzowatości życia" jak powiedział Słowacki. Jedzą, piją, biją się, nic nie robią....

Przyjaciel II: Nie bądź jednostronny! Nic ci się w Panu Tadeuszu nie podoba?

Przyjaciel I: Poczekaj, jeżeli nie pociąga cię sam obraz życia i obyczajów szlachty, to musisz przyznać, że charakter tej warstwy jest tam wspaniale odtworzony. Ta popędliwość, duma —

Przyjaciel III: Ta głupota, ten konserwatyzm! — I ten typowy dla szlachty patriotyzm bezmyślny a pełen temperamentu.

Recytacja zespołowa: Księga VII Pana Tadeusza od słów :
„He? Co myślisz, Macieju? Jeśli z Bonapartem"
do słów:
„Za nim cały tłum szlachty „Kropić, kropić „wrzasnął".

(Osoby: Autor, Maciej, Prusak, Kropiciel i tłum)

Przyjaciel I: Przyznaj, że to świetne!

Przyjaciel III: Ach, to „kropić, kropić" — jakże to obce dzisiejszemu rozumnemu proletariackiemu patriotyzmowi, patriotyzmowi pracy! Ale miałeś rację. To wierny i jakże wyraźny obraz dawno minionej epoki szlacheckiej, tak już nam obcej, że zakrawającej na baśń.

Przyjaciel II: I baśniowe jest ujęcie przyrody w Panu Tadeuszu — przyrody uosobionej, przypominającej sprawy i postacie ludzkie. Piękno opisów...

Przyjaciel III: Daj mi spokój, szkoła mi to dostatecznie obrzydziła! Te wschody i zachody, te opisy, które musiałem powtarzać swoimi słowami i streszczać w zeszytach — (nota bene dostawałem dwóje za błędy ortograficzne!).

Przyjaciel II: Ale zapomnij o szkole, pomyśl, przymknij oczy, posłuchaj, wytęż wyobraźnię.

Recytator (solo): (na tle muzyki i żywego obrazu — patrz objaśnienia)
...Strug dalej upada do dołu —
Upada, lecz nie ginie, bo w rowu ciemnotę
Unosi na swych falach księżyca pozłotę.
Woda warstwami spada, a na każdej warście
Połyskują się blasku miesięcznego garście.
Światło w rowie na drobne drzazgi się roztrąca,
Chwyta je i w głąb niesie toń uciekająca,
A z góry znów garściami spada blask miesiąca.
Myślałbyś, że u stawu siedzi Świtezianka:
Jedną ręką zdrój leje z bezdennego dzbanka,
A drugą ręką w wodę dla zabawki miota
Brane z fartuszka garście zaklętego złota...
Dalej z rowu wybiegłszy strumień na równinie
Rozkręca się, ucisza — lecz widać, że płynie,
Bo na jego ruchomej drgającej powłoce
Wzdłuż miesięczne światełko drgające migoce.

Przyjaciel I: Wzięło cię, co? To się nazywa obrazowość!

Przyjaciel III: Tak, skoryguję swoje poprzednie stanowisko: Pan Tadeusz ma dla mnie wartość obrazu, który mistrzowsko uwiecznił nieodwracalnie minioną przeszłość. Ale pozwól, że treść obrazu, sens owej przeszłości szlacheckiej może mi się wcale nie podobać!

Przjaciel II: Ale Tadeusz i Zosia dążą do lepszego, sprawiedliwszego porządku. Przez uwłaszczenie chłopów...

Przyjaciel III: Odrzucam takie sposoby, odrzucam akty jednostkowej łaski! Sprawiedliwość społeczna nie może zależeć od dobrej woli jednostki. Jest inna droga: zmiana ustroju na taki, w którym niemożliwy będzie wyzysk człowieka przez człowieka.

Przyjaciel III: Ale jestem jej wyznawcą!

Przyjaciel II: Powiedz raczej: jesteśmy!

Przyjaciel III: Tym lepiej!

Przyjaciel I: Głosicielem tej myśli był właśnie Mickiewicz. Wracam do niego. Pan Tadeusz to ostatni większy utwór poety. Odtąd widzimy Mickiewicza jako działacza, profesora, polityka. Wyrwawszy się ze szponów towiańszczyzny w momencie, gdy zaszumiały nad Europą sztandary Wiosny Ludów, tworzy Legion Włoski, próżno usiłując dla idei rewolucyjnej walki o wolność ludów pozyskać papieża Piusa IX.

Przyjaciel II: „Do gwałtowników należy niebo!" — wołał szarpiąc papieża za rękę.

Przyjaciel III: „Wiedz, że duch boży jest dzisiaj w bluzach paryskiego ludu!" — krzyczał próżno szturmując do tronu papieskiego! Jakże mi jest drogi! Jak mi go żal...

Przyjaciel I: Mickiewicz ogłasza jako deklarację polityczną Legionu „Symbol polityczny". Głosi w nim szereg postępowych haseł: równouprawnienie kokobiety, braterstwo narodów słowiańskich, współpracę międzynarodową ludów, przyjaźń dla żydów i inne.

Przyjaciel II: Ale dowództwo objął pułkownik Kamieński.

Przyjaciel I: Mickiewicz wraca do Paryża, by wydawać międzynarodowe rewolucyjne pismo polityczne: Trybunę Ludów....

Przjaciel III: ...by torować drogi dla przyszłego ruchu rewolucyjnego — dla socjalizmu. To najpiękniejszy okres życia Mickiewicza! Ta wiara, zapał, bojowość, mądrość! Nie mam słów! Słuchajcie:

ZMP-owiec I (odwraca kartę I) (czyta): „Poczucie socjalistyczne jest popędem ducha ku lepszemu bytowi, nie indywidualnemu, lecz wspólnemu i solidarnemu".
(odwraca kartę, wchodzi następny ZMP-owiec)

ZMP-owiec II (czyta): „Wszelki systemat będzie tylko czczą utopią, dopóki będzie usiłował rozwiązać zagadnienie społeczne w drodze pokojowej i nie urażając nikogo". (odwraca kartę, odchodzi):

ZMP-owiec III (czyta z karty III): „Lud, który walczy o swoją niepodległość albo rozszerzenie swoich swobód, ma prawo uważać za swoich przyrodzonych wrogów wszystkie stare dynastie i wszystkich członków dynastii, choćby zresztą godni byli szacunku w swym życiu prywatnym".

ZMP-owiec IV (karta 4): „Ten lud powinien nie ufać wysokim dostojnikom Kościoła, którzy wszyscy jednakowo są przywiązani do kultu absolutyzmu bez względu na to, czy ten absolutyzm jest mahometański, czy heretycki, czy nawet ateistyczny".

ZMP-owiec V (karta 5): „Przyznajecie, że istnieją tylko niewolnicy i ciemiężcy, ofiary i katy, a chcecie uszczęśliwić ludzkość przez wprowadzenie harmonii między dobrem a złem? Chcecie, aby wyzyskiwacze ustąpili przed logiką waszych dowodzeń, gdy oparli się poświęceniom i ofiarom całych pokoleń".

ZMP-owiec VI (karta 6): „To duch rewolucyjny i socjalistyczny zmusił kapitalistów do uznania konieczności zajęcia się nareszcie dobrobytem proletariusza. Pomoc, którą kapitaliści ofiarowują klasie robotniczej, należy uważać za ustępstwo, wydarte egoizmowi..., a nie za dzieło miłości chrześcijańskiej".

ZMP-owiec VII (karta 7): „W rewolucji trzeba być rewolucjonistą".
(wszyscy ZMP-owcy zamykają całą księgę, tak że znów na wierzchu jest okładka z sylwetką poety, po czym ustawiają się po obu stronach księgi).

Przyjaciel III: Oto wielkość poety i człowieka! Zawsze młody, w każdej walce ze sobą — zwycięski, zawsze gotów do walki z możnymi tego świata o nowy, lepszy ustrój!

Przyjaciel I: I choć serce jego bić przestało w dalekim Konstantynopolu blisko sto lat temu, 26 listopada 1855 roku, — On jest tu wśród nas.

Przyjaciel II: Woła nas do czynu!

Przyjaciel III: Do walki, do pracy, do lepszego jutra, do SOCJALIZMU!

(wszyscy trzej „przyjaciele" wchodzą między zespół, stają przy ZMP-owcach pod księgą, biorą udział w recytacji).

Recytacja zespołowa: Oda do młodości

od słów: „Razem, młodzi przyjaciele" do końca. Po słowach ostatnich wszyscy zwracają się znów do księgi, oczy utkwione w sylwetkę poety i w napis „Adam Mickiewicz", po chwilce ciszy intonują śpiew końcowy:)
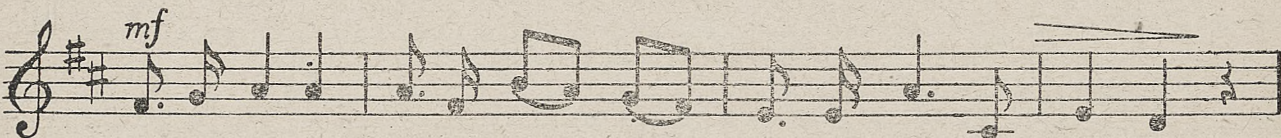
HYMN NARODOWY

Tempo mazurka
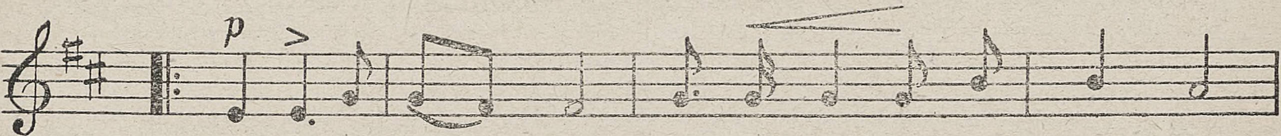
Słowa Józefa Wybickiego 1797 r.
Autor melodii nieznany

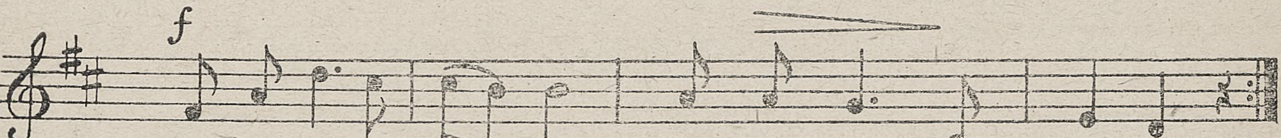
1. Je - szcze Pol - ska nie zgi - nę - ła, kie - dy my ży - je - my,

Co nam ob - ca prze - moc wzię - ła, szab - lą od - bie - rze - my.

1—4. Marsz, marsz Dą - brow - ski, z zie - mi wło - skiej do Pol - ski

Za two - im prze - wo dem złą - czym się z na - ro - dem.

2.
Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
jak zwyciżać mamy
Marsz ,marsz j. w.

3.
Jak Czarniecki do Poznania
po szwedzkim zaborze,
dla ojczyzny ratowania
wrócim się przez morze.
Marsz, marsz j. w.

4.
Już tam ojciec do swej Basi
mówi zapłakany:
słuchaj jeno, pono nasi
biją w tarabany
Marsz, marsz j. w.

KONIEC.

Użyjmy dziś żywoła.

Żywo — Pieśń Filaretów

U - żyj - my dziś ży - wo - ła, Wszak ży-jem tyl- ko raz! Nie-
chaj ta cza-ra zło-ta Nie próżno wabi nas! Hej- że do niej we-
so - ło Nie- chaj o - bie - ga w ko-ło: To chwytaj do dna chyl Zwia-
stunkę bło-gich chwil, To chwytaj do dna chyl, Zwia- stun-kę błogich chwil!

Nie dbam jaka spadnie kara.

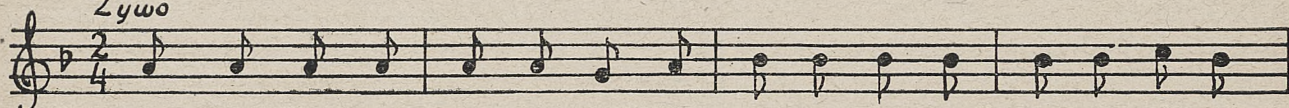
Swobodnie — A. Mickiewicz — Mel. ludowa

Nie dbam ja - ka spa-dnie ka-ra, mina, Sy- bir czy kaj-da-ny,
Za-wsze wierny ja pod-da-ny Pra-co-wać bę- dę dla ca-ra,
Za-wsze wierny ja pod-da-ny Pra-co-wać bę - dę dla ca-ra

Precz precz od nas.

słowa: E. Odyniec

Żywo

Nakładem Wydawnictwa: Dziennik Urzędowy Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Jaracza 11, tel. 251-72, wewn. 12

Prenumeratę za Dziennik Urzędowy należy uiszczać za pośrednictwem P.K.O. na konto Nr. VII-4530 Komitetu Redakcyjnego Dz. U. K. O. S. Ł.
Abonament roczny wynosi **1000 zł.** Nr pojedyńczy **100 zł.**

D-030115 — P.Ł.Z.G. Oddział Nr 9 w Pabianicach, ul. Ks. P. Skargi 40, tel. 76.